

ABONAMENTUL
 Pe un an 24 Cor.
 Pe jumătate an 12 "
 Pe 1 lună 2 "
 Nrul de Duminecă pe un an 4 Cor.
 Pentru România și America 10 Cor.
 —
 Pentru România și străinătate nrii de
 zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA
 Deák Ferenc-utca nr. 20.

INSERȚIUNILE se primesc la admi-
 nistrație.

Manuscripte nu se înapoiază.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Lupta dela Lugoj.

(*) Lupta pentru recucerirea cercului Lugojuului s'a pornit. Judecând de pe început, avem speranță ca lupta să fie purtată până în capăt cu cinste pentru steagul național.

După-cum cititorii nostri au putut vedea din raportul ce am publicat, adunarea de candidare a reușit splendid. Un spirit înălțător a domnit în tot decursul adunării și luptătorii s'au despărțit entuziaști. Ducând cu sine acest entuziasm și pe sate, unde s'au împrăștiat să organizeze lupta, să nu mai lase pe alegători pradă uneltirilor dușmane, cum s'a petrecut la Bocșa, isbânda pare sigură.

Aflăm de asemeni, că veneratul protopop dr. G. Popovici, candidatul cercului, va vizita și el cel puțin comunele mai însemnate și mai expuse. Așa și trebuie. Poporul numai în felul acesta poate fi ținut cald. În sfârșit, la adunarea de candidare nu poate veni satul întreg. Mergând însă candidatul pe sate, oferă poporului mângâierea să-l vadă și să-l audă. Noi nelucrând cu bani și cu aparatul administrativ, trebuie să insistăm cu atât mai mult pentru exhaurierea celorlalte mijloace, proprii a însufleși poporul. Șaceasta s'o facem mereu și la toate ocaziunile, nimeni să nu se bizuie nici pe popularitatea sa nici pe a altuia, ci contactul direct cu poporul trebuie menținut, căci numai așa în ștraturile largi ale masei poporului se poate comunica cuvântul de ordin dat, însuflețirea și disciplina...

Bocșa a fost ce a fost. Asupra Lugojuului privirile sunt însă acum ațintite cum nu s'a

mai întâmplat... Lugojul e centrul românizmului bănățean. În toamna anului 1905 ca niște împărați au fost primiți acolo cei opt deputați români cari se duseseră să cucerească pentru activitate această cetate îndârjită a pasivității... Iar presidentul acelei întruniri imponente, nașul *activității în Banatul întreg*, a fost dr. George Popovici.

Exemplul dat de lugojeni a electrizat și celelalte centre românești: Oravița, Ciacova, Biserica-Albă, Bozovici, Vărădia, Coștei etc. Acestei puternice mișcări i-se poate atribui, că la câte-va luni după adunările imponente, la alegerea din primăvara anului 1906 Caraș-Severinul putea să se mândrească cu isbândă în cinci locuri.

D'atunci unul — Bocșa — s'a pierdut. Adversarii politici fac extraordinare opintiri să mai ia două, între care Lugojul este cetatea cea mai tare. Dacă ar reuși să ni-l ia, cu Zorlențul au să se joace.

Iată de ce lupta dela Lugoj însemnează nu numai a ținea ceea-ce am avut, ci însăși *cinstea românismului din Banat* e azi în mâinile lugojenilor. Dacă ei bine vor lupta, lăudați au să fie de românii de pretutindeni, dacă nu vor pune în joc toată vigoarea și întreg devotamentul și jertfa, întristare ar aduce, mai rău decât Bocșa!

Fruntașii nostri așa au și înțeles lucrurile. Nu s'a mai procedat ca la Bocșa, patriarhal: ce-a da târgul și norocul, ci s'a luat mai grav chestia. Nu numai cei din localitate, ci și deputați din alte părți s'au dus în cerc, să stea între alegători.

Un semn bun acesta.

Cât privește partidele maghiare, »Temesvári Hirlap« de ieri ne asigură, că sunt — rău învrăjbite. Ele nu s'au putut înțelege

asupra unui singur candidat, ci contra kosuthistului Makkai constituționalii au proclamat candidatura lui Rónai Jenő. Zadar-nic au umblat pe acolo Barabás și Steiner, n'au putut să împace spiritele.

Asupra candidatului nici chiar cei mișei n'ar avea ce să obiecționeze pentru a se eschiva dela datoria supremă de a lua parte la alegere și a da votul pentru — *neam!* Căci alegerea lui dr. G. Popovici însemnează nu procopsirea unei *persoane*, ci tribut de recunoștință meritată celui care din tinerețe a închinat o viață curată luptei naționale desinteresate, pentru ideal!

De aceea nu ne îndoim că în ziua de 27 c. vom putea prăznuși învingerea și chiar de p'acum strigăm:

Trăiască dr. George Popovici!

Tulburările agrare din România, după cum cititorii vor vedea din amănuntele ce publicăm, au luat un caracter foarte serios, chiar grav, care nu se știe ce întorsătură tristă poate avea.

Cele ce se publică însă în presa maghiară, sunt născociri tendențioase. Astfel pe ziua de azi presa maghiară dă cu litere mari senzaționala știre despre: *nimicirea totală a orașului Botoșani, incendiarea Dorohoiului, pe străzi sângele curge în valuri!* Și toate acestea le-ar fi pus la cale — rușii, cari prin agenți secreți au agitat țărâtimea contra *ovreilor!*...

Adevărul este însă că, bieții ruși își au ei acasă mizeriile lor. Cât despre instigatori, nu-i nevoie ca ei să vină din Rusia, căci sunt destui pe pământul României: *toți o'ndașii streini adică, mișei cari (după cum s'a constatat unanim de bărbaiții de stat ai țării) exploatează în chip neomenos s'au adus la disperare pe nenorociții săteni români.*

FOIȚĂ ORIGINALĂ A «TRIBUNEI».

Un succes.

Fantazie.

De Horia Petra-Petr escu.

Am săvârșit un păcat mare. Când stau să-mi dau seama, epitetul ăsta de »mare« îmi pare fără de nici o expresie — după-cum și este — dar nu găsesc nici un epitet ornans, care să corespundă caracterului păcatului meu, nici »groaznic«, nici »teribil«, căci toate acestea ar trebui ridicate la potența a zecea.

Ascultați și Dvoastră.

Sâmbăta citesc totdeauna repertoriul teatral pentru săptămâna viitoare. Mă înseninez de câte ori dau de piese teatrale mai de dai-Doamne și mă 'ntunec de câte ori citesc pentru a nu știu câta oară »Zapfenstreich«-ul (la noi îi zice mult mai bine »Țopiștracul!«) sau alte bazaconii de astea.

Mai întâiu de toate întreb — de cine este piesa? Veți zice: iată un adept al zeului Baal! N'am ce să fac alta. În puvoiul acesta de drame și de comedii, mai mult sau mai puțin comice, am lipsă de o busolă și busola mi-e de cele mai multe ori numele autorului. Cunosc un prietin, care se ia după titlul piesei. Dacă citește: »Onoarea înainte de toate!« își zice: »Asta trebuie să fie o piesă escelentă«. Dacă aude de »Mâna moartă« sau de »Detectivul Sherlock Holmes«, își zice: »Asta-i de sigur o capo d'operă!« Și s'a fript de cele mai multe ori. De aceea am procedeu contrar.

Pe lângă toate astea, câte-odată simțesc o

mustrare lăuntrică. Un glas misterios îmi face următorul rechizitoriu: De ce nu dai atenție și pieselor mai puțin cunoscute? De ce vrei să fi orbit de critica zilei și pentruce nu te convingi de calitățile unui necunoscut?

De câte ori se întâmplă în mine această autoconvorbire, de atâtea ori îmi iau binoclul, citesc cu atenție repertoriul teatral și de dau de o premieră a unui necunoscut, mă grăbesc la teatru. Intregă seara e o plăcere nespuse. De-odată cu garderoba îmi lapăd toate gândurile meschine, toate prejudițiile. Imi zic mereu: Tu n'ai ideie ce se va jucă pe scenă. Nu te-a influențat nimeni, nici Stan nici Bran. N'ai citit nici tractatele despre monologul lui Faust, nici pe Vischez pentru Hamlet, nici pe Dragomirescu pentru Manasse. Să guști acum asemenea unui gurmand toate calitățile piesei.

Așa am făcut-o săptămâna trecută. M'au apucat mustrările de conștiință, mi-am luat binoclul, am cetit repertoriul și seara m'am înființat în sala de teatru luminată a gioruo.

O premieră. Autorul necunoscut — primul lui debut pe scenă. Public mult. Sala nu e tocmai mare — incap însă peste o mie de persoane. Criticii în rândurile cele dintâiu, cu figura gravă, cu aerul sârbătoresc — sarcastic. Un tovarăș a început să-mi dea explicații. Cunoștea lumea venită la teatru. Țasta-i cutare, celalalt e cutare. De-odată se oprește.

— »Vezi, în rândul al zecelea sunt părinții autorului!«

Imi îndrept binoclul spre ei. Tipuri de burghezi. Se vede, că bătrânul și nevastă-sa — căci sunt amândoi oameni în vârstă — nu prea

îmbracă haine negre, de gală. Un colț al cravatei bătrânului își arată prea cinstita față la spate în dreptul gulerului. Bătrânul a trecut de 60 de ani, are barbă mare, stufoasă, albă, umerii obrajilor sunt încă bine conservați, pe lângă toate creștele de pe ei, ochelarii îi stau înclistați pe nasul energic, care se plimbă scrutător prin sală voind să zică, întovărășit de ochii mici, vii, radioși: astăzi se joacă ceva minunat de tot! Mănile și-le ține bătrânul proptite de răzătoare-rile scaunului de catifea, niște mâni mari, osoase cari se vede, că nu s'au îndeletnicit prea mult cu măiestria scrisului — afar' doară de însemnările din catastifele cu socoteli. Aceeași impresie îți fac mâinile tovarășii sale — deși nu le pot vedea decât înmănușate. Bătrâna, un omuleț cât un pumn, e neliniștită. Ochii ei aleargă dela unul la altul, dela doamnele de prin balcoane, la publicul din galerie, dela rândul dintâiu la cele din urmă și par'că se roagă, se roagă cu toată gingășia. Ascultați ce o să vă spună fiul meu. E meșter, minune mare.

Ei, să ascultăm și noi...

Cortina se ridică. Am uitat să recomand piesa. Se chiamă: »*Demonul casei*« — dramă în 4 acte. Odaia unui pictor — un atelier sompuos, într'o neorânduială poetică, cu șvaleta în mijlocul scenei, cu acvaforturi de Rembrandt.

Pictorul stă înaintea modelului — o femeie tineră, frumoasă, îmbrăcată în costum de Pierrot.

»Esclent, esclent«, aud lângă mine.

Dar modelul are ceva pe vino 'ncoace — aji găcit-o de sigur, îndată ce v'am amintit de un model. Așa e aici. Nici una, nici două, îi sare 'n gât pictorului.

Era fatal ca așa să se întâmple. Ne aducem aminte că nainte cu un an, când a fost pela noi, profesorul universitar C. Stere, vorbindu-ne de situația țărănimii, o afla așa de exasperată, în cât — zicea — dacă nu se va lecu, se pot întâmpla tulburări grave... Par'că a fost proroc!

Din România.

Dineul dela Palat. Luni seara la oarele 9 a avut loc la palatul regal un dineu în onoarea lui Munir-Paşa, ambasadorul Turciei la Paris, venit în misiune diplomatică pe lângă Curtea noastră regală și a delegației ce-l însoțește.

În afară de regele, regina, părechea princiară și principele Carol, au mai luat parte la acest prânz regal dl Ioan Lahovary, ministrul afacerilor străine, Kiazim-Bey, ministrul Turciei în Capitală, personalul legației otomane, M. Cantacuzino, primarul Capitalei, I. Kalinderu, ad-torul domeniilor Coroanei D. Moruzzi, prefectul poliției Capitalei, Vlăduț-Slătineanu, prefectul județului Ilfov, precum și casa civilă și militară a regelui.

În tot timpul prânzului a cântat muzica regimentului 1 de Geniu.

Dineul a luat sfârșit la oarele 10 și un sfert.

Dl Ioan Lahovary ministru de externe a dat Marți seara un prânz diplomatic urmat de recepțiune, în saloanele ministrului afacerilor străine în onoarea lui Munir-Paşa.

Conziliu de ministri. Pe Mercuri, la oara 11 a. m. toți ministri au fost convocați în conziliu la palat, sub președinția regelui.

Dela Cameră. Ședința dela 18 Martie se deschide la oarele 2.50 m. sub președinția dlui P. Brătășanu.

Prezenți 95 deputați.

Pe banca ministerială se află dl Greceanu, ministru de justiție.

Dl Nicolae Rainu din județul Putna, interpelează pe d-nii ministri de interne și domenii, cu privire la modul cum se exploatează pământul țării.

D-sa cere să i-se dea cuvenitele date statistice cu privire la următoarele puncte:

1. Câte moșii și de ce înțindere fiecare, se stăpânesc azi de către societățile de asigurare?
2. Cum se exploatează fiecare moșie: în regie sau în arândă?
3. Numele și raționalitatea fiecărui arendaș al acestor moșii, sau al funcționarului, care administrează fiecare moșie.

Se votează proiectul de lege pentru deschiderea unui credit pe seama casei centrale a băncilor populare.

Dl general Manu depune un proiect de lege, prin care ministrul de războiu este autorizat, ca ori când va crede de cuviință chiar în afară de timpul manevrelor, să concentreze pe rezerviști pe mai mult de 15 zile.

D-sa cere urgența.

Mai mulți deputați, după ce au mai avut o convorbire cu dl general Manu, au propus să treacă Camera imediat în secțiuni pentru a discuta acest proiect și în urmă a-l vota tot imediat.

Dl P. Brătășanu, președintele Camerei suspendă ședința și deputații trec în secțiuni.

Ședința se redeschide.

Dl Bădescu, raportor, citește raportul proiectului de lege pentru concentrarea rezerviștilor.

Proiectul de lege în chestiune are un singur articol, cel următor:

»Ministrul de războiu este autorizat să concentreze pe rezerviști pe mai mult de 15 zile.»

Legea se ia în considerațiune și se votează în unanimitate.

În Cameră domnește o vie agitație.

Deputații și ministrii sunt foarte îngrijați de gravitatea mișcării țărănești din Moldova.

Printre deputați sunt două curente. Unii cer să se facă o anchetă vastă parlamentară în toată țara; alții cer să se acoarde însemnate reforme țărănești.

Deputații liberali și în special dl Emil Costinescu cer reforme întregi, nu timide; nu reforme mărginite de teama, că trebuiesc respectate drepturile câștigate.

Comisiunea bugetară a Camerei a hotărât în principiu însușirea unei comisii permanente, care să servească de mijlocitoare la stabilirea condițiilor muncilor agricole între săteni și proprietari sau arendași.

Ședința dela 19 Martie se deschide la oarele 3.10 m. sub președinția dlui P. Brătășanu.

Prezenți 95 deputați.

Pe banca ministerială se află domnul Grădișteanu, ministru de lucrări publice.

Dl Emil Costinescu interpelează pe dl președinte al consiliului asupra turburărilor agrare și asupra dureroaselor evenimente petrecute la Botoșani.

D-sa atrage atenția biroului că rău a procedat ieri admițând să se voteze proiectul de lege adus pentru concentrarea rezerviștilor.

D. Paul Brătășanu justifică atitudinea biroului arătând că urgența fusese adoptată prin unanimitatea deputaților prezenți.

D. Iuniu Lecca cere cuvântul în chestie de regulament. Cetește articolul 26 din regulament și susține că biroul a procedat ieri foarte rău votând acea lege care, după regulament, abia mâne trebuia să vie la vot.

D. Iancu Brătescu interpelează pe întregul guvern și în special pe dl prim-ministru ce măsuri are de gând să ia în chestia agitațiilor socialiste și agrare, cari subminează interesele țării.

Dela Senat. Ședința dela 19 Martie se deschide la oarele 2 și 40 m., sub președinția dlui N. Economu.

Senatori prezenți: 78.

Pe banca ministerială se află d-nii ministri G. Cantacuzino, Ionel Grădișteanu și Dim. Greceanu.

Dl președinte al consiliului înaintează Senatului proiectul de lege pentru concentrarea armatei.

Cere urgența care se admite.

La ordinea zilei interpelarea dlui D. Sturdza, adresată ministrului de interne, în privința trusturilor arendășești.

D. Sturdza, având cuvântul, spune că pricina turburărilor agrare sunt trusturile agrare care însemnează acapararea și exploatarea nevoilor economice. Aceste trusturi fixează prețurile piețelor în mod neomenos, revoltând pe toți consumatorii. Oratorul susține că trusturile agrare sunt mai periculoase decât trusturile industriale, căci ele exploatează fără frâu clasa țărănească. Arătând starea proprietății rurale din România, dl Sturdza explică că o treime din marea proprietate este arendată la străini, ceea ce nu se mai întâmplă nicăiri în străinătate.

Ministrul instrucțiunii a expediat circularii tuturor învățătorilor, revizorilor școlari, proefților, episcopilor și revizorilor eclesiastice punându-le în vedere să meargă în mijlocul sătenilor din județele răscolate și să-i lumineze arătându-le că prin violențe nu vor ajunge la nici un scop și vor face mai mult rău decât bine.

Mobilizare. Dl general Manu, ministru de războiu, a ordonat Marți ca reg. Prahova nr. 7 din Ploiești să se mobilizeze și să plece imediat la Botoșani.

În același timp a ordonat ca reg. 3 Ilfov 21 și Mihai Viteazul 6, precum și batalioanele 2 și 6 de vânători din Capitală să înceapă imediat a se mobiliza, spre a fi gata de plecare în Moldova, dacă nevoia va cere.

Efectivul fiecărui batalion va fi de 600 oameni cu concediați și rezerviști.

Reg. 1 geniu și trupele de artilerie și cavalerie din garnizoană vor fi menținute pentru paza Capitalei.

»Escelent, escelent!« — lângă mine.

Prin întinericul din sală nu pot vedea, dar mi-se pare, că mama s'a întors spre public, cu o privire plină de fală, care vrea să zică: »Vedeți, ce știe să scrie fiul meu?»

Bătrâna îmi stă în drum. Imi iau curaj și nu mă mai gândesc la ea.

Pe scenă se face dragoste dela roată.

Ce naiba, deja în actul întâiu își declară dragoste? Dar de sigur nu sunt persoanele principale. Să ascultăm.

— »O! scumpa mea!«

— »O! scumpul meu!«

— »Te iubesc cu toată patima!«

— »Cu tot focul meu tineresc!«

— »Escelent! Escelent!« — lângă mine.

O domnișoară de lângă mine scoate un suspin involuntar.

Pe scenă nu se mai gândesc la pictură. O sticlă de cognac e desfundată cu mare tărahoi. Dicție sticlei de cognac, fraze pline de retorică sfârșitoare. Treacă — meargă...

Vieța de bohem — înțelegeți D-voastră ce va să zică asta?

Dar de-odată se schimbă întreagă tonalitatea. Bate cine-va la ușe.

»A! — Bărbatul!«

Ați înțeles? Vine el, bancherul, care-și lasă nevasta în atelierul pictorului ca să aibă un portret de al ei în salonul de primire.

»Deschideți!« Nimic!

»Deschideți!« Iar nimic.

Ușa se creapă în două — dintr'o singură lovitură de baston. Apare boierul, roș la față, cu pă-

rul vâlvoi, în blană scumpă, cu ochii numai foc și venin. Se putea altfel?

Ce mai interogatoriu? Ce mai înjurături!

Se ncaieră toți trei, taburetele aleargă dintr'o mână ntrața, desemele se împrăștie pe pământ și — boierul moare lovit de damba de prea mare emoție. Tablou!

— »Escelent! Escelent!« secundează vocea candidă din spatele meu, asemenea unui refren sentimental.

Cortina cade. Aplause berechet. Sala freamătă de se clătină teatrul din temelii.

Mă uit la bătrânii mei. S'au ridicat amândoi în picioare. Tremură din trupurile lor plâpânde. El grav — cu o gravitate poruncită, ea roșie la față, cu ochii n lacrimi, cu o mână petrecută pe după brațul lui.

La rampă apare eroul zilei. Un tinăr slăbuț, lung ca o trestie, cu complimente caraghioase, cu mișcarea neliniștită a mânilor, veșnicul inconvenient al diletanților pe scenă.

Li văd pe toți trei acasă. El, cu manuscrisul pe masă, șterge, scrie, șterge, corege, citește cu glas tare. Bătrânii ascultă cu urechile ascuțite, deși nu pricep multe. Dau însă cu socoteală, că este ceva nemaipomenit de frumos.

Imi vine să-i strig pe scenă autorului: »Cum ai să urmezi piesa? Ce e asta? De ce faci moarte de om atât ne neghioabă?»

Dar nu vedeți, par'că mă privește mama autorului! Cine să se gândească la mama unui autor! Dar nu băgați de seamă, a auzit biata o singură șuerătură. Una singură. Și ochii caută pe făptuitor. Privirile i-se ținuesc în fundul sălii, rugător, împreunate cu spaimă. Șuerătura asta ar

putea prinde putere. La gândul ăsta îngălbenește femeia și-și privește tovarășul.

Dar nu mă dau bătut.

Ce ție și psihologia mulțimii! »Escelent!«-ul de lângă mine a contribuit cel puțin cu 30 de procente la succesul actului prim. Nu ați văzut cum s'a transplantat această părere din stal în stal, cum a fost repetată mașinalicește de zeci de oameni, inconștii, numai în urma puterii saie magice?

Ce ar fi de așa protesta?! N'am dreptul la așa ceva? Nu sunt complicele acestei »horde barbare«. (Vedeți, vreau să-mi decopiez ideile, — deși unele sunt prea hiperbolice, nu-i așa?) Nu sunt responsabil că las să treacă pe lângă mine păharul acesta de amăreală fără ca să protestez?

Autorul vrea să fie modern? Simbolist, impresionist, secesionist? Sunt astea cuvinte de om sănătos în piesă, sunt bălbăiturile astea veșmintele gândirii adevărate? Voiu protesta, întâmplă-se ori-ce. Glasul meu se va auzi de cei din jurul meu, ei vor sta pentru o clipă tîniți, nu vor aplauda, își vor pune întrebarea: De ce nu-i place omului ăstuia piesa? Și trăgănarea aceasta a aplauselor îi va readuce la sentimente și judecăți mai bune.

Mi-am zis: așteaptă încă un act. Am așteptat. Aceiași deslușire. Femeia din actul întâi era în brațele altuia, un compositor muzical. La sfârșitul actului se otrăvește el. Alt omor!

— »Escelent! Esce...!« —

»Ce escelent Domnule? Cum escelent? Ce găsești escelent aici?«

Domnul din dosul meu se înhoalbă speriat la mine. E roșu ca un rac. Tremură din buze.

Răscoalele din România.

Privitor la tulburările agrare din România, cari iau un caracter îngrijitor, primim următoarele amănunte:

La Botoșani situația este foarte gravă, Luni dimineață a intrat în oraș un număr mare de țărani.

600 de țărani, de pe moșiile Vorniceni și Vlădeni proprietățile dlui Scarlat Ferichide, președintele curții de apel de Ilfov, au pătruns în oraș, au intrat în curtea arendașului Leon Costiner și au devastat complet casa.

Alți săteni de pe moșiile Stănceni arendați dlui Mihai Popovici-Băznoșianu au pătruns de asemenea în oraș, s'au dus la locuința arendașului și au asediat casa, dându-se la devastări.

Răsculații sunt stăpâni pe oraș; ei devastează în voe bună. Au avut loc mari tulburări. Armata a fost atacată. Dl maior Boureanu, comandantul vânătorilor, a fost grav lovit cu pietre.

Orașul fiind devastat în mai multe părți, și armata fiind atacată, s'au tras focuri de către soldați. Au căzut împuşcați 4 țărani și 12 răniți.

La Todireni a fost atacată curtea arendașilor Kaufmann și Crasnaselski. Nu se afla la curte decât un băiat al lui Kaufmann, care a tras două focuri de revolver rânind pe țărani. Tinerul Kaufmann a fost grav maltratat de săteni; curtea a fost devastată.

Prefectul de Botoșani înspăimântat de cele ce se petrec în oraș a rechemat telegrafic trupele cari au fost trimise la Hirău. Oveii din Hirău îngroziți de a rămâne fără armată au telegrafiat regelui cerând să li se trimească forțe, pentru apărarea vieții lor, arătând că vor plăti ei cheltulile pentru aducerea și întreținerea trupelor.

Știrea despre tulburările din Botoșani așa cum am dat-o mai sus, se confirmă în mod oficial, cu următoarele amănunte:

Pe lângă cei 4 nenorociți țărani cari au căzut loviți de gloanțe, mai sunt și săteni grav răniți. De asemenea dl maior Boureanu a fost trântit în pământ de pe cal, fiind atins de un glonte. Maiorul e grav rănit și a fost transportat la spital.

Iată, pe scurt, cuprinsul raportului oficial care s'a trimis guvernului asupra evenimentelor din Botoșani:

Dimineața au încercat vre-o 700 țărani să intre în oraș. Țăranii erau foarte îndârjiți, atunci colonelul a ordonat să se tragă o salvă în vânt.

Faptul acesta a îndârjit și mai mult pe răsculați, cari s'au năpustit imediat asupra trupei. Atunci

s'au tras focuri adevărate și au căzut 4 morți și 8 răniți și a fost rănit și maiorul Boureanu.

În timpul când lupta aceasta se da la barieră, s'a răspândit în oraș vestea că evreii s'au înarmat pentru a se apăra singuri și că în cartierul evreesc s'ar fi omorât un om.

S'au trimis și în această parte trupe.

Tulburări în județul Dorohoiu. La Darabani, moșie care aparține jumătate dlui Vasile Lascar și jumătate d-nei Goleșcu, au fost mari devastări.

Un mare număr de case au fost dărâmate.

Răscoala s'a întins în tot județul.

La Bădeni, sătenii răsculați au pus mâna pe arendașul acelei moșii numit Crasna-Hensky, l-au legat și l-au dus la primăria din Todireni, unde îl țin arestat până la rezolvarea chestiei agrare.

Din Iași se comunică, în ultimul moment, că legătura telegrafică și telefonică cu orașul Botoșani pentru participări este imposibilă. Firele telefonice sunt acaparate de autorități, iar firul telefonic trecut prin Hirău și Bivolari, localități în stăpânire răscoalelor, nu poate fi utilizat.

Trustul arendașilor evrei din Moldova.

Cea mai mare parte a moșiilor boeresti din Moldova erau date în arândă la două familii evree Fischer și Juster, cari exploatau țărănimea într'un mod îngrozitor. Câteva cifre vor justifica revolta țăranilor din județele nordice ale țării românești.

Vom vedea cum trustul acesta acapara în fiecare an mai mult teren, și dacă e să dăm crezământ ziarelor de partid, chiar statul sub diferite guverne a încredințat din teritoriul său pământ evreilor în loc să-l împartă țăranimei.

În 1902/3 familia Fischer avea în exploatare 138.423 de hectare pământ arabil, pentru care plătea arândă anuală 2,867.116 — lei.

În 1904 s'a urcat terenul arândat la 237.863 de hectare pentru care plăteau 3,228.882.

Actualmente ei plătesc arândă 3,441.343 de lei pe an. Teritoriul ocupat de ei include 79 de comune rurale.

Unii dintre membrii acestor două familii au obținut chiar împământarea, în scopul de a putea deveni proprietari rurali.

Pământul arândat de cele două trusturi nu se lucra după cum se obișnuiește în toate țările cu condițiuni agricole normale de ele, ci-l dau în exploatare țăranilor cu prețuri enorme dela 60—80 lei hectarul, pe câtă vreme ei îl plăteau numai cu 20—25 de lei.

Este evident, că între astfel de împrejurări țăranul ori cât de pașnice principii ar avea, să nu mai rabde dela o vreme jugul, care atârna prea

greu pe umerii lui, și să se revolte împotriva condițiilor economice, cari-l țin și astăzi într'o existență, care diferă în foarte puține amănunte de — aceea a animalelor.

T-Frumos, 18 Martie. Astăzi un mare număr de săteni revoltați din comunele Brătulești, Hăbăsești, Strunga, Crivești, din județul Roman și alte sate s'au revoltat și ei în contra arendașilor și evreilor, așa că proprietarul Lupescu a fost silit să fugă din Brătulești.

Azi ei au devastat prăvălia dlui Carol Iacobsohn din Strunga; mărfurile au fost aruncate pe stradă, iar tutunul l'au împărțit, ducând cu ei saci cu tutun.

Iacobsohn aflând că sosesc revoltanții la el, a închis prăvălia și s'a refugiat la T-Frumos.

Azi pleacă la Strunga două escadroane de roșiori.

La bariera Buznea au sosit alte grupuri de săteni din Brăești, dar au fost oprite de armată.

Un prefect model. Relativ la mișcările țărești din județul Botoșani se zice, că prefectul acestui județ d. Vasescu fiind chemat de urgență de ministrul președinte la București, pentru a i-se cere personal informațiuni asupra desordinelor, ar fi răspuns șefului, la imputările ce i-s'ar fi adus, de a nu fi luat măsuri pentru potolirea acestor răscoale, că nu e nici un pericol pentru poporul român.

»Dar nu e vorba numai de poporul român, ci și de celelalte naționalități din țară« — i-ar fi observat ministrul.

La acestea prefectul a răspuns:

»Nu dau un singur român, pentru un milion de jidovi!«

Dacă nu-i vr'o interpretare răutăcioasă din partea evreilor din Budapesta, felicităm și noi sănătoasa inspirație a prefectului Vasescu.

Din străinătate.

Noul cabinet bulgar. Iată cum a fost alcătuit noul cabinet bulgar:

Președintele Sobraniei Gudoff, numit ministru președinte a luat internele; Stanceff, externe și lucrări publice; generalul Savoff, războiu; Ghendiff, comerț; Apostoloff culte, Panaitoff justiție; Pacoff, finanțe.

Guvernul este de natură curat stambulovistă.

Viitorul președinte al Sobraniei. Prințul Ferdinand a vizitat Luni mormântul lui Petcoff. Se svonește că în ședința de Luni a Sobraniei, va fi ales președinte al Sobraniei avocatul și

— »Voiam să zic, actorii joacă de minune!«

— »Aaa! Firește, firește!«

Bietul om scăpase din belea. Aveam gânduri sinistre, dar întorsătura neașteptată m'a făcut să zimbesc.

Bătrânii păreau și mai radioși. Autorul apărea tot mai des pe scenă. Publicul aplauda tot mai frenetic.

Asta tot e prea mult. Sunt sătul până în gât. Incerc să șuer odată. E dreptul meu sacro-sanct să protestez. Lumea se întoarce speriată, uimită de îndrăsneala mea. Să nu credeți că era ceva din spiritul supraomului lui Nietzsche în țisăitura asta doamne ferește. Un simplu protest de om jignit.

Dar am dat de ochii mamei și ai tatălui autorului. Vă puteți închipui ceva mai îngrijorat, de cât privirile lor? Ochii lor exprimau toată groaza căderii; toată teama neună, că aceasta protestare va prinde putere în sală.

De ce să le stric voia bătrânilor? De ce să le iau un ideal? De ce să le bag în inimile lor iubițoare cuțitul până în prășele?

Mi-am luat pălăria și am ieșit afară. Am plecat fără să mai văd cele două acte ultime. Sunt sigur, că a fost acelaș calibrul, căci am auzit, că au mai murit la sfârșitul fiecărui act câte o persoană.

A doua zi critica jubila ca scoasă din minți. Un nou talent, un luceafăr, un geniu. Care de care se întrecea să vadă piesa. Dar acum au început chinurile mele sufletești. Ce sunt patimile lui Raskoinicof față de ale mele?!

Dacă omori un om îți iai răsplata. Ce se face însă acela, care este pătruns de adevărul, că are

datoria să omoare o operă netrebnică și nu o face, ci o vede cum prinde teren cu iuțea gigantică? Pe lângă toate circumstanțele atenuante, cum să-mi innăbuș glasul conștiinței?

CORBEIU.

PARTEA IV.

Narațiune de Ioan Slavici.

(Urmare).

II. In amurg.

Era trumos acum la căsoaie și bine, dar mâhnirea Luciei ieșea cu atât mai învederat la iveală.

»Ce e, fata mea?« — o întrebă el iar mai spre seară, după ce se liniștiră.

Ea rămăse cât-va timp cu ochii plecați în fața lui, apoi, voind oare-cum să se ascundă, se apropie de dânsul și-și răzima capul pe umărul lui.

»Nu mai pot să-ți spun și nu știu ce să-ți spun«, — grăi dânsa.

»Vorbește, — că mărturisirea e ușurare« — stăruia dânsul plecându-se spre ea.

»Nu știu, nu pot să-mi dau seamă ce vreau, — răspunse ea. — Mă roade, mă arde, mă mistue și mi-e greu afară din cale să mărturisesc adevărul. — Adese-ori nu cred nici eu ceea-ce simt și-mi zic, c'o să-mi treacă și că închipuire de suflet bolnav e numai. — Nu-mi pasă, — urmă ea hotărât, — în adevăr nu-mi pasă, ce va fi zicând și ce va fi crezând lumea, dar mie

par'că un fier roșu îmi trece prin inimă când mă întreb, și mereu mă întreb, ce va fi zicând și ce va fi simțind el.«

Corbeiu se dete greu jignit la o parte.

În gândul lui, — așa se amăgesc oamenii, — acest el unul singur putea să fie:

»Dacă ții atât de mult la dânsul, — îi zise — n'ai să te meliniștești. Moină e, așa-l știu, om, care se întoarce.«

»A nu! — strigă ea indignată. — Nu el. — De dânsul mi-e milă și mi-e frică!«

»Cine dar!? — întrebă Corbeiu, căruia îi era peste putință să-și dee seamă, cine anume altul ar putea să turbure liniștea ei sufletească.

Acum, primăvara, deși mie mi-se pare de mult, — începu ea, — ieșiam, precum știi, câte-odată în pădure, ca să caut flori. — Într'una din zile Vidu, care se afla și el acolo, mi-a ieșit îndrăzneț în cale și mi-a zis să mai viu, căci toate se înviorează. M'am depărtat și nu m'am mai dus. Nu l'am mai văzut de atunci, dar mereu mă gândesc la el. Vreau să nu mă gândesc, dar cu cât mai mult vreau, cu atât mai mult nu pot să nu mă gândesc.«

Corbeiu rămăse uimit ca în fața unei minuni.

»Știu, că e nebunească slăbiciunea mea și de parte avem să stăm totdeauna unul de altul, — urmă dânsa. — El poate că și-a făcut o glumă, a uitat acea clipă trecătoare și ar râde de mine, dac'ar ști, cum mă sbat, dar mă cutremur când mă gândesc, c'ar putea să creadă și el. În gândul lui și numai în al lui voiesc să fiu cum în-sami mă știu pe mine.«

Corbeiu își ridică de odată capul.

deputatul dr. Filip Apostolof, în locul fostului președinte Gudeff.

Apostolof este născut în Macedonia.

O alianță contra Bulgariei. Asupra misiunii lui Munir-Pașa transpiră acum următoarele detalii în public.

Munir-Pașa a predat guvernului sârb relații cu privire la tratatul cu Serbia. Impresia generală este că Munir-Pașa urmărește o alianță sârbo-turco-română în contra Bulgariei.

Tulburările din Filipopol. În ultimele zile s'au repetat aci ciocnirile dintre socialiști și adepții partidului guvernemental.

La 27 Februarie au avut loc excese în tot timpul zilei. La ora 11 dimineața a avut loc o ciocnire sângeroasă în stradă între studenți și stambuloviști.

Localul clubului partidului naționalist a fost cu desăvârșire devastat.

Numai zidurile și acoperișul au rămas din toată clădirea.

Poliția a avut o atitudine pasivă. La ora 12 s'a tras primul foc din tabăra demonstrațiilor. În timpul turburărilor a fost rănit mortal un socialist și grav răniți trei.

Turburările au durat până noaptea târziu.

În special în mahalale ciocnirile au fost foarte dese. Se crede că sunt mai mulți morți.

Numărul lor precis precum și al răniților n'a putut fi stabilit deoarece poziția tănuște adevărul. Se vorbește de 2 morți și numeroși răniți.

Un student a fost împușcat în bărbie.

În timpul nopții a fost ger și mare zăpadă care a împiedecat continuarea luptei de stradă.

Localul clubului socialist este păzit de 50 de studenți și socialiști înarmați.

Home rule. Guvernul liberal englezesc încearcă să mulcomească pe irlandezii naționaliști cu promisiuni, că Irlanda va căpăta o oareș-care autonomie, deși aceea nu va fi tocmai »home rule«. Acum s'a întâmplat cazul ne mai pomenit, că un membru al guvernului (secretarul de stat al internelor) a intrat în liga națională irlandeză. Dară nici naționaliștii nu se lasă trași pe sfoară cu scamatorii de acestea. Ei pretind limpede și sincer, că liberalii să se țină de promisiunea dată. »Să deie Irlandei autonomia completă în privința politică și de guvernament« (»home« rule). Redmond, șeful partidului naționalist irlandez, într'o vorbire, ținută deunăzi, a zis: »Dacă englezii vreau, ca Irlanda să fie loială, deie-i aceleași drepturi constituționale, pe cari le-au dat Canadei și Transvalului. Numai

Par'că o lumină răvărsată din altă lume i-le lămuria de odată toate și-i arăta calea, pe care trebuia să plece.

De nenumărate-ori fusese în viața lui cuprins de simțământul, că omul face ceea-ce face — nu pentru-că a fost ceea-ce a fost, ci pentru-ca să urmeze ceea-ce trebuie să fie și că merge fie-care orbis spre sfârșitul lui. Nici odată n'a simțit-o aceasta ca acum. În gândul lui muma lui și Elvira s'au îmbrățișat în clipa, când căile celor doi tineri s'au încrucișat și inimile lor s'au împreunat, ca să aducă pacea în casa lui. El s'a supus și trebuia să se supună și acum la porunca lor și să aducă cea mai mare jertfă a vieții lui.

»Chiar acum în clipa aceasta, — zise el, — acum, fără de întârziere și fără de șovăire mă duc la tatăl lui, ca să-i cer iertare și să mă împac cu el«.

»O, nu, nu te duce! — stăruie dânsa. — Nu ieși din casă! — E prea mult ceea-ce voiești să-mi faci. Chiamă l pe Vidu aici«.

»Nu, — întimpină Corbeiu hotărât. — La tatăl lui trebuie să mă duc, în casa lor trebuie să intru, ca să le spun, că prin tine întră dragostea și pacea în inimile noastre«.

(Va urma).

parlamentul irlandez independent cu puterea executivă, lui răspunzător, va îndestuli poporul irlandez«.

Un francez despre Austro-Ungaria. La Paris studentul Louis Jaray ține o conferință, cum se obicinuește în fiecare an, la școala de științe de stat. Iși alege ca temă chestia Austro-Ungară, care se rezumă după autor în următoarele:

Austro-Ungaria — în contra desfășurării pesimiste ale unor gazete franceze, va rămânea și mai departe nedescompusă, căci puterea centrifugală, adică tendința de desbinare a naționalităților ce o formează e mai slabă, decât forța, ce le leagă față de dinastie.

Conferențiarul pune mult pond pe sufragiul universal ca factor principal de întărire a legăturilor federative. *Intru cât privește situația din Ungaria, cu toată simpatia ce o nutrește față de această țară, privește în viitorul ei cu mult scepticism.*

Din punct de vedere al echilibrului european Austro-Ungaria — zice Jaray — este un factor foarte însemnat, care se va afirma în viitor, dacă până acuma n'a făcut-o. Ea a fost totdeauna puterea, care a căutat să paralizeze Germaniei orice încercare ostilă francezilor.

Din Bulgaria. Intre cei arestați ca presupuși complici ai asasinului Petrow sunt și cunoscutul șef al bandelor macedonene Gericoff și amicul său Argiroff. Afară de aceștia au mai fost definite trei femei, învinuite de a fi nihiliste ruse.

În ultimul timp situația se agravase în mod serios, cu toate acestea știrile ce circulă despre eruperea iminentă a revoluției sunt tendențioase.

Nici armata, nici partidele politice nu pot fi acuzate de antidinastice.

Din Franța. La proiectul de lege asupra impozitului pe venit, care se discută în Camera franceză, s'a propus un amendament în sensul următor: Ori ce contribuabil, care are un venit mai mic de 3000 franci dela proprietăți zidite și mai mic de 5000 franci dela alte proprietăți, va fi scăzut la impozit cu o zecime când va avea un copil, cu două zecimi când va avea doi copii și așa mai departe până la 6 copii; capii de familie, cari vor avea mai mult de 6 copii vor fi scutiți complet.

Pentru a compensa însă diminuarea încasărilor cu aceste scutiri, amendamentul propune să se pună un impozit variind dela 4.50 la 5 la sută asupra celibatarilor de ambe sexe, dela 25 până la 40 de ani, și asupra văduvelor și divorțaților fără copii.

Dela frați.

Mișcări electorale în Bucovina. »Apărarea Națională« din Cernăuț scrie:

»Adunările electorale ținute de dl S. Stefanelli Vineri în Stulpicani și Sâmbătă dimineață în Vama, au reușit splendid. În ambele locuri s'a acceptat cu entuziasm deosebit candidatura dlui Stefanelli. Contele Bellegarde a fost înștiințat telegrafic de primirea candidaturii acesteia și invitat cu insistență să renunțe la candidatura sa.

În Vama dl Stefanelli a fost întâmpinat cu săcălușuri și un număr de preste 500 poporeni în frunte cu primarul George Hutu. În adunarea prezidiată de G. Hutu i-s'au adus dlui Stefanelli ovațiuni de tot sincere.

Proclamarea dlui Stefanelli a urmat cu entuziasm deosebit. Și despre aceasta adunare contele Bellegarde a fost înștiințat telegrafic. Tot pe cale telegrafică s'a rugat și intervenția marelui Vasilco pentru renunțarea contelui Bellegarde la acest mandat.«

Apărarea națională.

Un salut dela Marea-Neagră.

Arhieriei rugați să meargă la Tron!

Teritor vamal independent.

Strigătele noastre de durere și revoltă au ajuns și la urechile fraților noștri din România și au aflat un viu ecou în inima lor de frate. Publicăm mai la vale o caldă adresă ce primim din cetatea lui Ovid, de pe țărmul Mării-Negre, în care li-se aduc felicitări deputaților naționali pentru voiniceasca luptă, ce desfășură întru apărarea sfintei cauze a românismului și în aceeaș vreme se reprobă sălbătăcia, cu care au fost atacate în Cameră din partea săcuiului Nagy, femeile române.

Despre manifestațiile Ligei culturale în toate orașele mai însemnate ale țării am amintit ieri. Adăogăm aci că vestea aceasta a mâhnit rău aproape întreaga presă ungurească. Pentru noi ele sunt însă desigur o mare mângâiere, căci ne fac să simțim că nu stăm nici noi stingheri și mai avem și noi pe cineva în lumea asta.

În aceeaș vreme, *acasă* se încheagă tot mai mult rândurile. Este îndeosebi laudabilă acțiunea sinoadelor protopopești, cari iau pe rând rezoluțiuni foarte energice contra proiectului. Aproape toate cer *apoi prelaților să nu șovăiască a duce până la treptele tronului, protestul poporului român.* Precum suntem informați, comitetele parohiale încă vor începe curând seria protestelor. În chipul acesta va rămânea într'a-devăr istorică afirmarea aceasta imposantă, a dreptului nostru la viața națională.

Salutul dela Marea Neagră.

Posta de azi ni-a adus următoarele:

Constanța, 4/17 Martie 1907.

Domnule redactor!

N'avem dreptul să ne amestecăm în treburile Domniei-Voastre și lupta ce duceți în parlament și în presă pentru apărarea drepturilor Domniei-Voastre nu ne interesează în alt mod decât în acela al interesului de sânge, al comunității de limbă, sentimente și aspirațiuni, cari constituie națiunea română, pe cari dujmanii ei voesc să o desființeze.

Privind dar sub respectul acestor idei, cari azi stăpânesc universul, lupta voinicească ce desfășurați acolo pentru apărarea celor mai sfinte drepturi ale poporului român, noi românii dela Marea Neagră aducem cele mai vii felicitări valoroșilor deputați naționali, pentru caldul patriotism cu care susțin și apără acele drepturi.

Cu câtă însuflețire însă am luat cunoștință de această valoroasă luptă a Domniilor-Voastre de acolo, cu atâta scârbă am văzut purtarea selbatecă a deputatului un-

stomacul neregulat îl aduce în ordinu în decurs de 2-3 ore.

Înainte de dejun, dacă beal un jumătate de pocal de apă amară

Igmándi

alui Schmidthauer,

Medicament foarte bun pentru împiedecarea boalelor interne, tot așa are efect admirabil la boale de stomac intestine, și de sânge tot așa contra îngrășării, contra trohnei, respirării grele, galbenare, umflarea ficatului și fierii, diabetă, vână de aur, podagră, reumă și multe boale interne Comandă se pot face la Schmidthauer Lajos, farmacist în Komárom. Se capătă în fie-care farmacie mai bună și prăvălie de coloniale. Prețul unei sticle mici 30 fil., mari; 50 să nu se confunde cu alta apă amară.

gur Nagy György, care, cu obrăznicia unui selbateg a insultat femea româna, aducând cuvinte insultătoare, doamnelor române, ce se aflau ca spectatoare la o ședință a parlamentului ungar, și în numele civilizației și al umanitarismului protestăm în contra acestei selbătăcii aziatice.

Mai mulți români dela Marea Neagră.

Protestul sinodului protopresbiterial din Abrud.

Sinodul protopresbiterial ordinar al tractului Abrud, a luat în ședința din 28 Februarie v. c. la propunerea membrului Iosif Gomboș, cu privire la proiectul de lege al dlui ministru de culte și instrucțiune publică, următorul conclud:

Sinodul protopresbiterial după cetirea memorandumului, subșternut de înalții noștri dignitari bisericești ministrului de culte contra proiectului de lege privitor la învățământul poporal, deoparte consternat adânc de dispozițiunile jignitoare ale acestui proiect de lege, care invoalvă în sine alterarea și nimicirea dreptului bisericești noastre, bazate pe legi existente și sancționate, iar de altă parte cu multă mângăiere sufletească luând la cunoștință memorandumul bunilor noștri arhieriei, subșternut Ministrului de culte în contra acestui proiect de lege jignitor, aduce unanim următorul conclud:

Sinodul protopresbiterial gr.-or. român al tractului Abrud, ca reprezentanță legală alor peste 20000 mii suflete, conștiu de drepturile și datorințele sale bazate pe dispozițiunile § 50 alin. 4 al Statului Organic, cu vot unanim protestează contra proiectului de lege referitor la învățământul poporal, prezentat camerei din partea ministrului de culte și instrucțiune publică, care nu numai că alterează drepturile bisericești noastre bazate pe legi existente și sancționate, ci tinde a destrama întreagă biserica noastră, iar în legătură cu acest proiect, primește de al său memorandum bunilor noștri arhieriei subșternut în contra acestui proiect de lege jignitor și totodată votează mulțumită și încredere deplină domnilor noștri prelați bisericești, adresându-le rugarea ferbinte, ca să facă toți pașii posibili pentru rezolvirea favorabilă a acestei cauze, intervenind chiar și la factorul suprem, la Coroană, pentru delăturarea din proiect a dispozițiilor vătămătoare drepturilor autonome al bisericești noastre

Prezidentul sinodului se autorisează, ca fără amânare să subștearnă acest conclud Excelenței Sale Domnului Arhiepiscop și metropolit Ioan Meșianu

Adunare poporală în Ceica.

Românii din cercul electoral a *Ceicher* vor ținea cât mai curând adunare de protestare contra proiectului contelui Apponyi.

Adunarea dela Săn-Miclăuș.

Știrile ce primim din Săn-Miclăuș (Bihor), sunt înveselitoare. Poporul așteaptă cu dor ziua adunării. Vor lua parte fruntașii din Oradea. Redacția noastră încă va fi reprezentată.

Învățătorii în luptă.

Comitetului central al »Reuniunii învățătoarești gr.-or. români« din diecesa Caransebeșului i-s'a trimis următoarea adresă:

Subsemnații membri ai Reuniunii învățătoarești — preoți și învățători — din

Coștei, în aceste momente de ispitiri grele, am aflat de-o necesitate imperativă: ținerea adunării generale extraordinare a »Reuniunii învățătoarești« din diecesa Caransebeșului, pentru a protesta cât mai energic contra proiectului despre salariizarea învățătorilor comunali și confesionali a ministrului Apponyi.

Noi învățătorii suntem chemați în rândul prim, a ne pronunța asupra tendinței de a ne statifica școalele, a lua modalitățile de lipsă de a paraliza atacurile cuprinse în acest proiect.

Recercăm deci comitetul central al Reuniunii, de-a convoca cât mai îngrabă adunarea generală extraordinară a reuniunii noastre învățătoarești, în centru diecesei, în Caransebeș.

Adunarea aceasta generală este a se ține la tot cazul înainte de pertractarea proiectului în parlament.

Dat în Coștei, din ședința conferinței didactice, ținută în 5/18 Martie 1907.

Avram Corcea, paroh, *Alexandru Guga*, paroh, *Victor Trailovici*, paroh, *Stefan Ottonoga*, învă., *Patrichie Ramneanșu*, învățător.

Negocierile din Pesta — terminate.

Negocierile pentru tranșacția economică s'au sfârșit cu ziua de azi. Ziarele maghiare constată ca ceva pozitiv înființarea teritorului vamal independent la anul 1917.

Ministrii austriaci pleacă astăseară la Viena.

Programul partidului poporal german.

1.

Noi cetățenii Ungariei de limbă germană voim, fără alterarea probatei noastre fidelități față de stat, să susținem naționalitatea noastră și de aceea pretindem ca parte esențială a drepturilor noastre cetățenești, stricta executare a legilor ce există deja pentru scutul tuturor naționalităților, dar cari nu se țin, și crearea de legi nouă acuma în totdeauna credincios datorile ca cetățeni ai patriei noastre Ungaria și ni-le vom implini și în viitor cu credință.

2.

Pretindem respectarea conștientioasă și strictă a legii naționalităților ca măsură minimală, de care avem lipsă necondiționat pentru libera dezvoltare a culturii noastre, pentru neimpiedecata constatare a naționalității noastre și pentru libera folosire a limbii noastre materne germane în vieța publică, pe cari suntem firm decisi a le apăra cu toate mijloacele legale.

3.

Cu deosebire pretindem ca cetățeni liberi egal îndreptățiți, respectarea bazată în lege și libera folosire a limbii noastre materne germane în vieța comunală și municipală, limba protocolară germană, unde suntem în drept a o avea și libera folosire a limbii materne în contactul cu autoritățile statului între limitele trase de lege.

4.

Protestăm în contra ori cărei încercări ce s'a făcut și se face de a ne restrânge folosirea limbii noastre materne în biserică și școală și în contra ori-cărei vătămări a dreptului de proprie dispozițiune ce ne compete pe terenul aceasta, cu deosebire în ce privește școalele poporale cu limba de predare germană, cari ne sunt neapărat de lipsă pentru susținerea culturii noastre. Pe câtă vreme statul nu-și va implini îndatorirea legală ce există și astăzi, de a înființa școale cu limba de predare a tuturor locuitorilor Ungariei, școalele pe cari nu vom înceta de a le pretinde, vom combate ori-și-ce străformare în școale de stat a școalelor confesionale sau comunale.

5.

Voim să trăim în pace și amicitie cu toți cetățenii de altă limbă și să respectăm drepturile lor, precum și pretenziunile limbii statului, întrucât sunt îndreptățiți, după lege, tocmai așa precum pretindem respectarea drepturilor noastre, pe cari suntem decisi a le apăra cu toate mijloacele legale.

Imputări drepte.

În numărul 10 al revistei »Țara Noastră« poetul Oct. Goga arată ce deosebire mare ce este la noi între vorbe și fapte.

Intre altele, scrie:

Uite »Asociațiunea« noastră de pildă. Toată lumea cărturărească știe ce e și ce vrea această »Asociațiune«. Știe, că e un așezământ menit să îmbrățișeze înaintarea culturii noastre. Știe că e menit acest așezământ să împartă carte poporului, să adăpostească rămășițele vieții noastre din trecut. Câte vorbe frumoase, câte cuvântări iscusite arată trebuința neapărată a acestei »Asociațiuni« la toate adunările.

Și ce răsare pe urma acestor vorbe? Foarte puțin. Despărțămintele cele mai multe tânjesc în lipsa oamenilor cu tragere de inimă. Pe-alocurea habar nu are lumea de rostul acestei »Asociațiuni«. În cutare despărțământ nu-i cine să primească sarcina de cinste de-a fi conducător. În altă parte nu se găsec decât șapte membri în mulțimea satelor unde pe lângă alți fruntași, cel puțin 50 de preoți și învățători cuvântază.

Se dau premii de câte 100 coroane pe seama despărțământelor, unde s'ar găsi oameni cari să țină lămuritoare prelegeri economice pentru popor. Se răspunde din multe părți că nu se găsec oameni.

Am făcut această gazetă pentru lămurirea nevoilor țărănimii. O am trimis conducătorilor de despărțământ, cu scrisoare de rugămintă și îndemn pentru răspândire. Ne-au sosit din atâtea părți nedesfăcute numerele menite să se împartă fără bani oamenilor. Nu mai amintesc aci și mulțimea acelor domni, cu nume și slujbă mare, (atât de mare încât s'ar poticni condeii pe hârtie, când aș sta să scriu numele lor), cari n'au învrednicit de nici un sprijin această foaie, ba s'au răzvrătit pentru îndrăzneala de-a li-se trimite un număr de probă. Ce să mai zic despre băncile noastre cele mai multe, cari n'au socotit de cuviință să dea patru coroane pe an, din marele lor, prisos, — pentru această »Asociațiune«.

Bine, așa nu poate să mai meargă domnilor cuvântători!

Trebuie să se statorească o nouă înțelegere a datoriei către neam. Trebuie să se știe odată pe-totdeauna, că sunt unele trebuințe, a căror împlinire o poruncește cinstea omului. Să ne dăm seama că ne covârșesc năcazurile și ne prăpădim, dacă nu apucăm alte cărări.

Mai domol deci cu vorba...

Fapte, fapte cere ziua de astăzi.

Emigrările în America.

Ce proporțiuni colosale au luat emigrările în America, se poate vedea din următoarele cifre cari arată câți au sosit, an de an, din Europa în America.

Iată cifrele vorbitoare:

Au sosit în America:

1890	—	—	—	—	455,302
1891	—	—	—	—	560,319
1892	—	—	—	—	579,663
1893	—	—	—	—	439,730
1894	—	—	—	—	285,631
1895	—	—	—	—	258,536
1896	—	—	—	—	343,267
1897	—	—	—	—	260,832
1898	—	—	—	—	229,299
1899	—	—	—	—	311,715
1900	—	—	—	—	448,572
1901	—	—	—	—	487,918
1902	—	—	—	—	468,743
1903	—	—	—	—	857,064
1904	—	—	—	—	812,870
1905	—	—	—	—	1,026,499
1906	—	—	—	—	1,100,735

NOUTĂȚI.

A R A D, 21 Martie 1907

— **Vremea.** De vre-o patru zile vremea se mai îndreptase, pornind a primăvară. Ieri pe la 6 ore seara am avut furtună de primăvară: tunete și fulgere și ploaie amestecată cu ghiață.

— **Vizita la Berlin a Arhiducelui Franz Ferdinand.** Asupra vizitei la Berlin a Arhiducelui Franz Ferdinand, înregistrată în unul din numerele noastre recente mai sosesc încă câte-va amănunte.

Moștenitorul tronului habsburgic a sosit la Berlin incognito și s'a înscris în cartea călătorilor dela hotelul Bristol sub numele de »Contele Chasseret«. Insoțitorul lui nu și-a dat numele.

A cercetat mai multe magazine de antichități căutând un obiect anumit. A luat masa la hotel împreună cu șeful său de cabinet baronul Rumerskirch și a vizitat pe urmă pe prințul Fürstenberg, cu care s'a întreținut mai mult timp.

Din izvor competent se dă știrea, că întrevăderea Arhiducelui cu împăratul Wilhelm n'are nici un caracter politic.

Se desminte de asemenea șvonul, că prințul Bülow, cancelarul imperiului ar fi fost de față la această vizită.

Totuși se poate presupune, că în cele trei ceasuri petrecute în palatul imperial să se fi atins și chestia politică, mai ales în fața actualelor evoluțiuni prin care trece împărăția austriacă.

Și nu ne mirăm, dacă din liniștea cu care cearcă să se acopere această vizită, ar izbucni o surpriză în chestia legăturilor economice Austro-Ungare, dat fiind, că arhiducele Franz Ferdinand nu s'a sfiit a arăta totdeauna disprețul său față de îngâmfările maghiarilor.

— **Pentru dl procuror din Budapesta.** Presa maghiară ne recomandă zilnic în grija procurorilor. Fie-ne și nouă permis să atragem odată atenția dlui procuror asupra numărului dela 14 Martie al ziarului »Kis Ujság«, care aduce niște gravuri incuificabile, arătând pe români ca pe niște sălbatici. Dacă nici asta nu-i agitare împotriva naționalității (române), apoi nu știm cum s'ar mai putea îndemna la ură și răsunare.

Românii îngroapă de vii pe unguri, îi taie cu ferestreul, îi prinde în jug și alte barbarii. Toate astea s'ar fi comis la 1848—49, sub ochii și porunca lui Avram Iancu, despre care istoricii maghiari de frunte, au recunoscut că a fost om milos și a interzis ori-ce cruzime.

Presa maghiară ține să facă însă educația publicului său tratând-o cu astfel de minciuni și calomnii pe socoteala poporului român.

Iar procuror ca 'n palmă!

— **Știri ziaristice.** Ceea-ce era de prevăzut, s'a întâmplat mai iute decât credeam: clubul național parlamentar nu mai poate duce casă cu Birăuț, ci se desface tovarășia. Ziarul clubului se va tipări în propria tipografie, precum și organul poporal al clubului.

În același timp e vorba să se scoată în Budapesta un organ guvernamental scris românește, va să zică ceea-ce anunșasem astă toamnă că e vorba să se facă în Timișoara, pentru cucerirea Banatului, Burdea vrea să facă acum în capitală.

— **Herbertii actualilor șefi coaliționiști,** se știe, ocupă diferite poziții înalte în viața statului. Fiul lui Wekerle, tânăr de tot, e nu numai profesor la academia orientală, ci și deputat. Fiul lui Polónyi e deputat, iar pe fiul lui Ugron, din solgăbirău ce fusese il unșeră — fișpan în Ugocia. Se știe însă: comitatul acesta e mic. L-au numit deci acum și fișpan al orașului Murăș-Oșorheiu și al comitatului Murăș-Turda... Așa, cu trei lefuri, mai poate fi mângăiere a bătrâneții tatălui său, care de când cu daravera de bancă nu prea poate aspira să fie și el miluit cu vre-o sinecură.

Ne aducem însă aminte: ce tapaj nu făcuseră naționaliștii coaliției anul trecut, când Kristóffy numise pe Laszberg dela Győr fișpan provizor și în comitatul Pestei.

Și să ne însemnăm: nu-i încă nici un an de când sunt la putere... Ce vor face când se vor încălzi și vor fi perdat ori-ce rușine?

— **Generalul Kropatschek penzionat.** Se vestește prin telefon din Budapesta, că generalul Kropatschek, inspectorul artileriei se retrage la sfârșitul acestei luni din serviciul militar. Urmașul lui va fi arhiducele Salvator Leopold, care și până acum i-a ținut locul.

— **Krivány,** vestitul cassier al și mai vestitului nostru comitat, care a furat aproape 1,600.000 coroane, împlinindu-și osânda de 8 ani, a ieșit din temniță. Ziarele maghiare locale dau o mulțime de anănunte despre eroul, care odinioară era răsfățatul societății maghiare aradane.

Azi mâne o să auzim poate că l-au ales membru în vre-o casină!

— **Căsătoria dlui Ioan I. Brătianu.** Ziarul »Secolul« publică următoarele:

»Ieri, la ora 11 dimineața, a avut loc în casele dlui Barbu Știrbei căsătoria dlui Ioan I. Brătianu cu dna Elisia Știrbei. Nași au fost dl C. I. Brătianu și doamna Balș. Au luat parte la celebrarea acestei căsătorii dna Pia I. Brătianu, dl și dna Dimitrie Sturdza, dl și dna G. Balș, dl și dna dr. Cantacuzino, dl și dna Vintilă Brătianu, dna Lydia Filipescu, dl C. I. Brătianu, dsoara Pia Brătianu, dl Barbu Știrbei, dl Eug. Carada, dl și dna locot. Moruzi, dsoara Ioan Știrbei și dl Ion Pilat.

După terminarea serviciului divin invitații au fost reținuți la dejun.

Cu trenul de 5 și 55 p. m. noii căsătoriți au plecat le Venezia.

Adresăm noilor căsătoriți și celor două familii cele mai sincere urări de fericire.

Ne alăturăm urărilor de fericire ce, desigur, toți amicii și stimătorii celor două familii distinse vor aduce tinerilor căsătoriți.

— **Biblioteca Academiei Române** a fost vizitată în cursul luni Februarie de 1046 cetitori cari au consultat 4114 volume.

În sala de lucru a bibliotecii se află 1785 volume și 7 reviste române.

Un număr de 79 cetitori au consultat 393 manuscrise, 23 cetitori au consultat 1718 documente, și 43 cetitori, au consultat 111 cărți vechi românești (1508—1830).

În cursul acestei luni biblioteca s'a sporit cu 389 volume și broșuri, 211 numere de reviste române, 131 străine, 5 planuri, 2 stampe și portre, 6 volume manuscrise, 36 documente, 8 fotografii, 3 albumuri, 123 foi volante, 4 note muzicale, 6 monede și 1 pecetie.

— **America contra emigrărilor.** Se scrie din izvor sigur, că în America dela facerea legilor referitoare la emigrare, decurge o mare agitație contra emigrărilor lucrătorilor din Ungaria. Rezultatul acestei agitații este, că în nici o fabrică și în nici un așezământ de caracter economic nu sunt primiți. Nu mai puțin ca 4 mii de lucrători au fost nevoiți să se reîntoarcă în țara lor. Ar fi de dorit ca din aceste fapte să ia învățatură cei ce-și lasă țara, în care e așa mare nevoie de mâni muncitoare.

— **De ale grecilor.** Dela Sfântul Munte sosesc șiiri neliniștitoare.

Un preot din localitate a primit zilele acestea o scrisoare dela un călugăr din schitul românesc dela Sfântul Munte, prin care-i spune că sunt persecutați și chiar atacați de călugării greci.

Nici călugării din mănăstirile rusești nu scapă de persecuțiile acestora.

— **Inmormântarea victimelor din Toulon.** Inmormântarea victimelor catastrofei vasului »Iena« s'a făcut în 16 Martie în mijlocul unei mulțime imense. Orașul era în doliu și toate edificiile publice au arborat drapelul negru. Felinarele erau deasemenea cernite, iar prăvăliile închise.

Lucrul la arsenal a fost întrerupt.

Trenul președințial a sosit la orele 8 dimineață. Dl Fallières a fost întâmpinat de ministrul marinei și de reprezentanții autorităților și s'a dus direct la prefectura maritimă.

El a fost salutat respectuos de mulțime. D-nii ministri Clemenceau, Generalul Piquart și Thomson urmau pe președintele Republicei.

Președintele a vizitat apoi însoțit de ministri și de reprezentanții autorităților pe răniți în spital și apoi s'a înapoiat la prefectura maritimă

unde s'a întreținut cu reprezentanții puterilor străine, cărora le-a mulțumit pentru partea ce au luat statele ce reprezintă la doliul Franciei.

La orele 10 și jumătate a avut loc înmormântarea. Cortegiul a părăsit piața Armelor, unde episcopul încunjurat de consulii străini aflați la Toulon, de ofițeri și de diferite alte delegațiuni a oficiat serviciul funebru. Mulțimea era foarte mișcată, iar trupele au dat onorurile militare și apoi au defilat.

Au trecut apoi 280 coroane, iar sicriile victimelor erau puse 5 și 6 în furgoane de artilerie acoperite cu draperii roșii.

Familiiile victimelor urmau cortegiul. Durerea lor era de nedescris. După familii urmau personalitățile oficiale: președintele republicei, vice-președintele Corpurilor Legiuitoare, atașaii militari ai puterilor străine, ministrii Clemenceau, generalul Piquart, Thomson, delegațiunile Camerei și a Senatului, amiralii, ofițerii superiori din marină și în fine delegațiunile Societăților.

În fața arsenalului cortegiul s'a oprit și acolo s'au rostit discursuri. Președintele Fallières a vorbit cel dintâiu.

El a zis că știrea acestei catastrofe a mișcat lumea întreagă într'un cutremur de solidaritate. Din partea Tronurilor și a popoarelor au venit condolențe și dovezi de generoasă simpatie, onorând odată cu memoria victimelor și țara care plânge soartea lor.

Președintele Fallières plânge soartea unei puteri unite de luptă și a tuturor ofițerilor, subofițerilor, mecanicilor și marinarilor, care au murit eroic în îndeplinirea sarcinei comune.

Ministrul marinei aduce un respectuos salut din partea puterilor publice ale țării întregi și din partea tuturor națiunilor civilizate victimelor și eroilor catastrofei.

Guvernul nu va uita nici odată datoria sa. O anchetă se va face asupra cauzelor exploziei și asupra mijloacelor posibile de a împedea în viitor o asemenea catastrofă.

Vice-amiralul Mancron, ușor rănit în timpul catastrofei a mulțumit președintelui Fallières pentru prezența sa și tuturor autorităților venite să aducă mărturisirea simpatiilor lor victimelor catastrofei.

Vice-președintele consiliului general, primarul din Toulon, amiralul Touchard și deputatul Ferrero au rostit discursuri.

După aceea au defilat delegațiunile pe dina-ntea președintelui Republicei și s'au dus să depună coroanele lor pe cosciugurile morților.

Dl Fallières și ministrii au salutat încă odată victimele și apoi s'au înapoiat la prefectura maritimă unde un dejun a fost oferit președintelui Republicei.

— **O carte neperitoare.** Se telegrafează din Londra, că fiul cel mai mare al lordului Rothschild și moștenitorul acestuia, Walter Rothschild, care e și membrul parlamentului englez, a terminat acuma un op, în care se tractează despre specii de pasări dispărute.

Acest op va ieși în curând de sub tipar într'o ediție de tot originală. Va fi tipărit pe o hârtie neperitoare, preparată după multe experimente. Nici vâpseala de tipar și nici colorile folosite la ilustrațiile admirabile, nu pot distruge această hârtie. Cheltuielile tipăririi acestui op se vor urca la suma de 20.000 funți șterlingi (500 mii coroane). Se vor tipări numai 300 exemplare în limba engleză. Cartea, care costă 25 funți șterlingi, e comandată deja de cele mai multe muzee din lume. Rothschild Walter e convins că aceasta e ultima carte, în care se tractează despre soiurile de pasări dispărute în cei 700 de ani din urmă, de aceea a luat măsuri să fie tipărită în ediție neperitoare.

— **Pe altarul națiunii.** Primim următoarele: Dl dr. Aureliu Halic, medic comunal în Lipova a adresat directorului gimnaziului din Brad următoarea scrisoare:

»Mult Stimate D-le,

Ca fiu al neamului românesc gr.-or., născut pe Valea Crișului-Alb (Bârsa, protopopiatul Buteni-lor), crescut cu prescuri și stipendiu din fundațiunea »Gozsdu« mă simt îndatorat a contribui și eu după putință la scopul măreț, ce-l urmăriți. Stipendiul avut îl consider de un împrumut dat din

partea națiunii și cât mi-a ajutat D-zeu și până azi m'am nizuît a reda națiunii sub diferite tittle, — tot din acest principiu trimit aci cu fală națională 100 cor. pentru fondul gimnaziului din Brad, prin aceasta mă deoblig a întregi aceasta sumă la 500 cor. cel mult în 5 ani (à 100 cor). Lipova, 8 III n. 1907. Cu deosebită stimă: dr. Aureliu Halic m. p. medic comunal.

Da-va Dumnezeu și fiecare stipendist își va ținea de prima datorință să răsplătească neamului cea primit dela neam ca ajutor. Atunci alt viitor va suride așezămintelor noastre culturale.

Să jertfim pe altarul cultnrei neamului și D-zeu ne va ajuta. Salut dlui Aurel Halic și mulți următori! dr. P. O.

— **Conferența d-lui Nicu Xenopol din Viena.** Ziarele vieneze aduc știrea, că la sfârșitul acestei luni dr. Nicolae Xenopol, deputat, avocat și unul dintre cei mai renumiți economiști ai României va ține în sala dela »Orientverein» o conferență asupra *desvoltării economice și însămnătatea ei pentru monarchia austro-ungară.*

— **Femeile finlandeze.** Provincia rusă de lângă marea Nordică a atras asupra sa în ultimul timp interesul european. Femeile finlandeze se bucură în țara lor de toate drepturile, pe care le au bărbații. În timpul din urmă li-s'a dat și dreptul de vot.

E de observat, că ele își îndeplinesc cu multă conștientositate funcțiunea și în multe ramuri ale vieții se arată mai deștoinice decât bărbații.

O adevărată misiune o au ele pe terenul economiei, mai ales în stabilimentele de lăptării, unde prin curățenie și pricepere dau dovadă de neprețuite administratoare. Pe terenul comercial sunt de asemenea înapreciabile și au situații de sine stătătoare în multe locuri.

Ca profesoare aduc însemnate servicii învățământului, unde și largesc în continuu terenul de activitate. Actualmente 40 de procente din totalul învățătorilor sunt femei. În oficii publice, posta, telegraf sunt preferate.

De notat este că femeile din societatea înaltă au părăsit rolul lor de simple curtezane și au adoptat o formă de viață comună acelor, cari lucrează, pentru ca să trăiască.

În toate casele mari din Finlanda doamnele se îngrijesc să-și aibă pe lângă lucrul de mână și războiul de țesut, cu care se îndeletnicesc cu o adevărată pasiune.

— **Încă două uscături.** Ioan Oilăcan, locuitor în Arad și-a schimbat numele în Orbán. iar Mateiu Poșiaru, locuitor în Ciuj, în Fodor.

— **Un bilanț sinistru.** Asasinatul primului ministru bulgar Petkow e al cincilea caz într'un interval de 15 ani. Cel dintâi omor politic a fost la 27 Mai 1891 când Beltcheff ministrul de finanțe de atunci a căzut victima unei greșeli. El a fost luat drept Sambulow.

Câți-va ani în urmă doctorul Vulcovici ministrul Bulgariei la Constantinopol, a primit și el o lovitură de pumnal în spate din ordinul »comitetului secret». La 15 Iulie 1895 trăsura lui Sambulow, în care se afla și victima de dăunăzi a fost prinsă de trei oameni mascați, când aducea pe ministrul dela Club. Sambulow a fost grav rănit și a treia zi și-a dat sufletul în urma rănilor primite. Petkow a suferit leziuni mai ușoare.

La 6 Februarie 1902 a fost omorât cu 5 gloanțe de revolver Kutcheff, ministrul instrucției publice, în mijlocul unui parc din Sofia și în sfârșit cazul de dăunăzi.

Mult i-s'a reproșat lui Petkow pentru devotamentul ce-l nutria față de memoria fostului său amic și învățător Sambulow, care-i deschise cariera și-l ridicase la poziția cea mai înaltă.

Sfârșitul său tragic e consecința acestui devotament.

— **Moartea perechei Berthelot.** Se scrie din Paris: Moartea senatorului Berthelot și a soției lui, a produs mare jale în toate părțile. D-na Berthelot suferea de mult de boală de inimă, și în timpul din urmă zăcea. Soțul ei care o iubia cu mult devotament nu se despărția de patul ei. În ziua morții ei se duse la academie, al cărei secretar perpetu era, și luă parte la ședință, dar plecă înainte de a se termina, sub cuvânt că soția i-e bolnavă. Acasă îl așteptară cu vești rele, soției lui îi era din ce în ce mai rău. Savantul zdrobit de durere se culcă pe o canapea în odaia de lângă dormitorul soției lui. La orele șase, fiul

lui, Daniel Berthelot, care de asemenea e profesor de fizică și chimie la universitate, intră în odaie și zise:

— S'a sfârșit, mama a murit!

Bătrânul Berthelot sări repede de pe canapea, se uită un moment ca incremenit la fiul său, apoi își puse mâna la inimă, scoase un țipet, și căzu pe canapea. Murise. Cei trei fii ai lui îl înconjurară. Al patrulea e în călătorie.

Cu câte-va zile înainte de aceasta Berthelot a zis fiului lui:

— Dacă va muri mama voastră, voi muri și eu!

Chemicianul celebru a suportat multe lovituri în viață. I-au murit două fete măritate. Înainte de aceasta cu doi ani, i-a murit un nepot din cauza unei catastrofe de tren și bătrânul savant a fost nevoit să agnosteze la morgă cadavrul nepotului.

— Din Paris se vestește: Consiliul de ministrii în ședința dietei a decis ca chemicianul Berthelot să fie înmormântat pe spesele statului. Intreaga presă scrie cu multă căldură despre savantul mort și amintește despre serviciile ce le-a făcut țării lui și pe terenul științific. Ziarele radicale amintesc, că Berthelot a luptat întotdeauna în șirul luptătorilor republicani și ale francmasonilor. Camera a votat 20.000 franci pentru înmormântarea lui și-apoi în semn de doliu s'a suspendat ședința. Și senatul a votat împrumutul pentru acest scop și în semn de doliu a suspendat ședința.

— **O nouă catastrofă de mine.** După cum se anunță din Cordova, în districtul silvic Informo s'a întâmplat o explozie de gazuri.

O mulțime de muncitori erau în mine pe timpul exploziei. Nu se știe încă numărul victimelor.

— **Un nou Fort Chabrol.** Fort Chabrol se numea cea casă din Paris, în care după conspirația naționaliștilor, membrii revoluției nereușite, sub conducerea lui Guérin, se baricadau și așa zile întregi resistaseră contra atacurilor poliției și ale miliției. De atunci Guérinii aveau în fiecare lună câte un imitator. Cel mai din urmă erou al Fort Chabrolului, e Jules Gauthier, un pădurar din Normandia, în etate de 47 de ani. Casa lui e situată în apropiere de Rouen și până în timpul din urmă trăia fericit cu soția și fiica sa. De câțva timp însă se observă că e iritat. Amintea adese-ori, că se sinucide. Sâmbătă s'au auzit două detonături în odaia lui în care se încuiau. Soția lui a crezut că s'a sinucis și a alergat după poliție. Au și sosit polițiști dar spre marea lor mirare l'au găsit pe Gauthier răzimat pe coate în fereastră. Când i-au vorbit, forestrierul le zise cu voce amenințătoare:

— Nici o vorbă, sau vă împușc ca pe niște iepuri.

Unul dintre polițiști a luat drept glumă amenințarea pădurarului și a voit să treacă gardul. Dar două gloanțe cari îi sburară pe lângă urechi îl incredințară, că amenințarea n'a fost glumă. La acestea Gauthier se urcă pe lemnul ferestrei și zise polițiștilor:

— Știu că nu e bine ceea ce fac, strigă el, dar mie mi-e tot una. Nu mă încred în nimeni, numai în Dumnezeu. Trimiteți-l aici pe președintele republicei și lui mă voiu preda.

Șeful de poliție încearcă să-l potolească și îi aminti de soția și fiica lui.

— Dela ele mi-am luat deja rămas bun — zise Gauthier. — Nu le voi mai vedea niciodată! Mă voi apăra până la moarte; numai cu bombe veți putea lua această casă.

Sermanul, fără îndoială și-a pierdut mintea. Ca să nu facă vr'un rău, ziua, noaptea, casa e înconjurată de polițiști. Ferestrele și ușile casei sunt baricadate.

— **Medicină sigură contra ofticeii.** Durere, boala aceasta tot seceră încă multe mii de vieți; humanismul ridică palate, medicul face medicină, dar toate nu sunt sigure. Multele scrisori de mulțumită și recunoștință dovedesc, că Ciorba Castilio (Castilio fenyő szörp) de făg a lui Kún István e pe cale bună, nimicind rând pe rând în multe cazuri. Se poate comandă la Fenyő István, apotecar, în Hajduszovát.

— **Nu-i nimeni bolnav, dacă întrebuințează balzamlul regesc** renumit al farmacistului Grosz Nagy Ferencz din Debreczen, ce vindecă pe ori cine de dureri de cap, podagră, dureri de dinți și de șele.

— **Săpun de vioarea de Parma.** Sub această numire de câți-va ani e în circulație un nou săpun folositor. Cine nu iubește mirosul de vioarele? Și dacă știm, că acest săpun plăcut face fața fină, dacă știm, că în astfel de calitate și pe lângă așa preț în străinătate nu putem căpăta atare săpun, atunci putem aștepta, ca publicul mare să nu întrebuințe acest săpun, numai ca să-i tindă mână de ajutor pregătorului, ci în interesul său propriu. O bucată 80 fil. 3 bucăți 2 cor. 20 fil. Pregătește: Szabó Béla fabricant de săpun de toaletă. Miskolcz. Se poate căpăta în Arad în drugheria lui Vojtek și Weisz, Lugoș în farmacia lui Fischer János, Timișoara în prăvălia lui Wisemayr Ferencz.

— **Trece drept senzație** pepinieria de iarnă din Nagy-Ósz (comitatul Torontal) ale cărei plantațiuni sunt cercetate an de an de proprietari și agricultori, ca să învețe modul lor de cultivare și să-l folosească la viile lor. Fiecare proprietar de vie care vrea o viță sănătoasă și bună și-o câștigă din acest loc. Prețuri curente cu ilustrații, în limba română, maghiară și germană se trimit gratuit fiecărui.

— **Antidol** este medicamentul cel mai bun contra durerii de cap, migrenă, trocnă. Pentru efectul admirabil a fost premiat la expoziția de igienă din Paris, Londra, Berlin și Bruxelles cu medalia de argint. Medicamentul nu trebuie beut, ci pe palmă pus și sorbit. O sticlă de Antidol costă 1-20 cor. Se capătă în toate farmaciile și în laboratorul chimic a lui Vilmos B. Debreczen.

Concert, petreceri.

Produțiune teatrală în Tohanul-vechiu. Inteligența română din Tohanul-vechiu din țara Bârsei, sub conducerea învățătorilor și a comerciantului Beniamin Clococean a aranjat în 2 Martie st. n. o produțiune teatrală în sala hotelului comunal.

Despre aceasta produțiune voiesc a da în public câteva informații condus de dorința, de a satisface o cerință până acum neîmplinită.

Tohănenii mai în fiecare an și-au dat silința să contribuie cu cât pot la ridicarea nivelului culturale noastre românești.

Aranjează produțiuni teatrale 2—3 pe fiecare an. Țin șezători culturale mai ales în timpul iernii, unde fiecare bărbat cuminte i-a cuvântul despre una ori alta.

Aranjează expoziții de vite, a căror scop e dezvoltarea creșterii vitelor.

De data asta voiu vorbi despre petreceri. S'au predat piesele: »Rusaliile» de V. Alexandri și »Furiile tineretii» de I. D. Malla.

Prima binecunoscută, a doua comedie cu subiect românesc.

Roluri principale au avut în ambele: D-șoara Valeria Pop, dl B. Clococean și dl N. Pop.

Roluri secundare: D-nii H. Ungur, comerciant și studentul M. Thomas, precum și d-na Eva Catona.

Rezultatul moral cât și material a fost satisfăcător.

S'au remarcat meritele dlui B. Clococean și a d-șoarei Valeria Pop, cari prin jocul lor natural au putut să dea reprezentației un adevărat interes.

Meritul Tohănenilor e de a-și fi pregătit, o bină corespunzătoare, o cortină artistică lucrată în pictură de un fiu al comunei, și de a se fi îngrijit de decoruri și costume necesare pentru reușita deplină a unei reprezentații.

Se remarcă însă cu deosebit regret lipsa oaspeților din comunele învecinate, care deși foarte aproape de Tohan și mai ales cu toate că Tohănenii răspund totdeauna la apelul lor, totuși nu au găsit de cuviință să-i onoreze cu prezența lor.

Care e cauza acestei răceli; se întreabă

Raportorul.

— În 10 Martie a. c. s'a ținut concertul tinerimei române din Munar, sub conducerea harnicului învățător A. Serca, care a succes foarte bine. Atât venitul moral cât și cel material a întrecut prestațiunile tuturor.

Piesa teatrală »Notarul din Flămânzeni» de Petrea Dascălu, s'a predat cu deplin succes și simț, de cătră bravii tineri: Arsenie Sălăjan în calitate de notar com. lipitoarea satului, Arsenie Mitru ca Trăilă țaran cu stare arătând pe omul harnic, Ilie, Martin înlocuind pe Luca Năucu scorni mult

haz, asemenea Ioan Miloș ca Ghiță Toboliță, om fără școală puse în răs pe toți, Dimitrie Vuia ca Floria Căprariu arătând că românii nici în cătanie n'au trecut, Petru Florii ca Vancu om înțelept cu carte arătând ce face cartea cu omul, și Trifu Florii ca Stan. Nici unul nu s'a lăsat mai pe jos, toți merită laudă pentru vrednicia și osteneala ce și-au pus-o. Intrădevăr aceasta pieză teatrală instructivă merită a fi predată pretutindenea, fiind foarte acomodată și edificatoare pentru popor.

Iar cântările cântate în duet de drăgălașa fetiță: Fira Floric și bravul Atanasie Barbos, au fost frumos predate, laudă merită. De laudat este încă și tinărul: Coloman Fekete pentru zelul cu care a executat și acompaniat prin violină unele cântări. Precum tot asemenea de laudat este și Ilie Martin predând cu haz deplin poezia «Floria lui Petac.»

Asemenea merită laudă frumoasa fetiță Cornelia Miloș, predând atât de frumos poezia »Trei Doamne...« de G. Coșbuc. Muzica cea vestită din Vinga i-a ținut pe toți adunați până în zorile dimineții. Numai înainte dragii mei români, că citind și alții despre vrednicia voastră vă vor urma.

BIBLIOGRAFIE.

— A eșit de sub tipar ediția a doua a unei din cele din urmă scrieri, pe cât de interesantă pe atât de importantă, a d-nei Mite Kremnitz intitulată »Regele Carol al României, un simbol al vieții«.

D-na Kremnitz este văduva regretatului doctor Kremnitz, cunoscută ca tovarășă de muncă literară a Carmen Sylvei, traducătoarea neobosită și pricepută a mai multor autori români.

Scrierile d-sale sunt încă de mult foarte apreciate atât în străinătate cât și la noi, încât e de prisos de a mai zice mult despre opera sa de mai sus.

Meritoasa autoară descrie pe scurt, foarte conchis și clar, cele petrecute în țară sub domnia M. Sale, dela 1866 și până la 1902 inclusiv, toate cu o exactitate rară și bazate pe fapte pozitive, pe date autentice și cifre oficiale, precum între altele: Alegerea Prințului Carol de Hohenzollern și sosirea sa în țară, fluctuațiunile politice interioare și exterioare, presintând străinătății țara, poporul și obiceiurile române cu dragoste și multă pătrundere; — episoadele și urmările războiului din 1877—78, luptele M. Sale în cestiunea luării Basarabiei, în acea a răscumpărării căilor ferate Strousberg, a cestiunii evreilor etc., precum și pentru dobândirea definitivă a independenței României, reproducând nenumăroasele corespondențe urmate, atât în timpul războiului cât și în urmă, privitoare la cestiunile de mai sus, cu Majestatea Sa Regina, cu părintele și fratele mai mare al Regelui, — cu Împăratul Napoleon, Francisc Iosif, Țarul, Sultanul și Prințul Bismarck, — necunoscute până acum.

Prețul unui exemplar este o coroană și se află de vânzare la librăria dlui Petru Simtion Arad.

»Pedagogia română«. A apărut primul număr al acestei reviste ce apare la Gherla de două ori pe lună sub redacția prof. Anton Domide.

Atât esteriorul plăcut (formatul, clișeuul potrivit, hârtia și tiparul) cât și cuprinsul în special se recomandă destul de bine. Învățătorimea noastră să-și țină de datorie a sprijini în propriul ei interes aceasta revistă, care nu numai dorește ridicarea intelectuală, ci și ridicarea materială a prestigiului statului învățătoresc! Învățătorii să ridice sus flamura intereselor școlii române.

In curând va apărea de sub tipar în editura dlui George Bujigan, învățător în Deliblat (com. Temeș) opul bisericesc conces de Ven. Consist. Diecezan al Caransebeșului, — »Cantorul bisericesc«. Opul cuprinde rânduiala tuturor serviciilor bisericești dela vecernie, utrenie și liturgie a serbătorilor de peste an, cele 8 glasuri precum și tipicul bisericesc pentru toate cazurile. Prețul broșat 8 cor., legat 10 cor., legătură de lux 14 cor. Se poate abonă de-adreptul dela autor-editor. Formatul octav mare pe 2 coloane, tipar roșu-negru, hârtie fină, — tehnică modernă.

Economie.

Arad, 21 Mart. 1907.

Român distins cu premiul dintâi. Reuniunea agricolă a comitatului Timiș a aranjat o expoziție de tauri în Timișoara, la care s'au adus 128 de tauri. Comisiunea de arbitriu sub conducerea baronului Gudenusz Ernő, a acordat premiul dintâi lui Iosif Golan, țaran din Temeșremete. Ne bucurăm.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 20 Martie 1907.

INCHEEREA la 12 ORE :

Grâu pe Aprilie 1907 (50—kgl.)	7.54—7.55
Secară pe Aprilie 1907	6.02—6.63
Orz pe 1907	7.41—7.42
Cucuruz pe Maiu 1907	5.23—5.24
Grâu pe Octomb. 1907	7.65—7.86

INCHEEREA la 5 ORE :

Grâu pe Aprilie 1907.	7.53—7.54
Secară pe Aprilie 1907	6.20—6.63
Orz pe Aprilie 1907	7.40—7.41
Cucuruz pe 1907	5.19—5.20
Grâu pe Octomb. 1907	7.85—7.86

— Prețurile socotite după 100 kgr. și în bani gata. —

Unsoare de porc	143.—144.—
Slănină	110.—111.—
Prune uscate de Bosnia 26.50	26.50—17.50
Pezmet de prune	42.—43.—

Piața din Arad.

Cursul spiritului.

Spirit rafinat en gros	158
« « « detail	160
Spirit brut en gros	156
« « « detail	158
Lături uscate per kilg.	15

Piața din Aradul nou.

500—600 mm. Grâu	6.90—7.05
400—500 « Cucuruz	4.50—4.60
Semnare nominală, Ovăs	6.20—6.30
« « Orz	5.80—9.—
« « Secară	5.50—5.60

Prețurile în coroane, per kgr.

Redactor responsabil Sever Bocu.

Editor-proprietar George Nichiu.

**Află aplicare
doi culegători tipografi**
pe lângă leafa minimum

la tipografia „Tribuna“, Arad.
(Str. Deák Ferenc 20.)

Ofertele să se trimită la Administrație.

Mamele lăptătoare

se simțesc adese de tot obosite în timpul, când au mai mare lipsă de puteri și de sănătate, ca să-și poată împlini datorițele de mamă. În urmăre mai ales dinsele află mijlocul neîntrecut de nutriție și întărire în *Emulsiunea lui Scott*. Pregătită din oleu de ficat de știucă cu adaus de var de acid fosforic și natron, necondiționat că e bună, foarte ușor de mistuit, aduce apetit, și astfel pentru mamele tinere e mai bună decât oricare alt mijloc. Cu ajutorul *Emulsiunii lui Scott* înceată slăbiciunea și prindem iute plăcere de viață. *Emulsiunea lui Scott* are efect cu mult mai mare și e mai de primit, decât oleul de ficat de știucă. (1)

Semnul, că *Emulsiunea lui Scott* e veritabilă este breveta: «un om, care poartă în spate o știucă mare».

EMULZIUNEA lui SCOTT,

se află în fie-care apotecă.

Prețul unui flacon original C. 2.50

A V I S.

Un candidat de avocat

află aplicare

în cancelaria avocatului

Dr. Joan Papp, Brád.

Ocaziune favorabilă.

Din cauza călătoriei urgente, sunt de vânzare mobile elegante, foarte puțin folosite, în culoare matt deschisă, pe strada Deme-ter Nr. 28 b.

Am fost betiv în totdeauna pânăce n'am folosit medicamentul contra beuturii alui Frankl Azi mă în torc cu scârbă dela orice beutură spirtoasă. K. M. casa p. Acest medicament n'are nici gust, nici miros. Se poate pune în ori și ce beutură spirtoasă. Sănătății nu-i stricăcios. Un flacon întreg 5 coroane. Acest medicament nu se poate procura și nu se poate căpăta nicăiri, decât în farmecia lui

FRANKL ANTAL

(Szeged, Felsőváros nr. 20)

»AGRICOLA«

institut de credit și economii, societate pe acții în Ecica (Torontál).

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii »AGRICOLA« societate pe acții în Ecica, sunt invitați la a

II-a adunare generală ordinară

care se va ține în 31 Martie n. 1907 la 10 oare a. m. în localitatea institutului.

Ordinea de zi :

1. Constituirea adunării.
2. Raportul direcțiunii, al comitetului de supraveghiere și prezintarea bilanțului pro 1906.
3. Eventuale propuneri.

Direcțiunea.

Avis.

Un candidat de avocat

român

află — pe lângă condiții favorabile — imediat aplicare în cancelaria lui

Dr. MIHAI GROPSIAN

avocat în Oravicza.

In adevăr

este înviere!

O foarte interesantă istorie din viață, cuprinzând adevărul până la ultima slovă, s'a întâmplat an în luna lui Iulie în o zi frumoasă de vară în casa bătrânului Barbu. Seda bătrânul Barbu în jeț în curte împreună cu nepoții săi — copii săi, toate neamurile și prietenii săi. Deodată strigă:

Puternice părinte a ceriurilor! Cum să-ți mulțumesc că în un vis ai trimis la mine pe îngerul tău, care m-a mântuit de boala de 4 ani și de cumplitele dureri redându-mi iarăși sănătatea avută, puterea mea și fericirea familiei mele!

La auzul acestor vorbe fie-care l'a rugat pe bătrânul Barbu de 83 de ani, ca înainte de ce ar muri, să lase.

moștenire urmașilor să i deslegarea se cretului. La acesta Barbu bătrânul și-a răsucit mustățile lui mari și dese, ce le-a dobândit prin pomadie și a început să vorbească.

Iubită soție copii și toți câți sunteți în

jurul meu. In noaptea zilei prime de Crăciun mi-s'a arătat în vis un înger ținând în mână ceva medicament și mi-a zis: *Barbule, Barbule ascultă vorbele mele!* Trebuie să mori! Dar totuși mai există un leac de mântuire: Dimineață când te scoli vei scrie momentan o epistolă la Dobrițin, lui GROSZ NAGY FERENCZ ca să-ți trimeată balzamil lui Király unicul leac de mântuire, bun contra boalei de stomac, podagrei, boalei de piele, astmă, răceală, boală de ficat inimă și splină.

Am făcut așa. Am comandat balzamil Király și după a patra întrebuintare am început să-mi redobândesc sănătatea. Astfel iubiți cetitori urmați-mi pilda și țineți pururea în casa voastră câte o sticlă de balzamil Király pentru de tăturarea bolii.

Pentru-ce întrebuintează în spitalele din străinătate întotdeauna

renumitul BALZAM KIRÁLY,

renumitul balzamil Király e cel mai sigur și mai de preț medicament contra podagrei,

renumitul balzamil Király e neapărat de lipsă la reumă, dureri pe picioare și șele,

renumitul balzamil Király e totdeauna folositor și are efect sigur la tot felul de dureri externe și interne.

O sticlă mare 2 cor. 65 fil., 3 sticle mari 6 cor 65 fil., pe lângă rambursă, unicul preparator.

Grosz Nagy Ferencz

farmacist,

DEBRECZEN, COLȚUL STR. ȘAȘ.

Un candidat de avocat

cu practică

află momentan aplicare în cancelaria subscrisului. Condițiunile după învoială.

Dr. Augustin Stratiariu
advocat, Hátszeg.

Mijlocul cel mai bun de înfrumșetare din lume!

Crema de față Regina

care pentru însușirea neîntrecută de frumșetare la expoziția din 1900 Paris a fost premiată.

Crema Regina curată în timpul cel mai scurt față de orice catifelată. **Un borcan 1 cor. 40 fil.**

Pudra Regina se recomandă ca cea mai bună dintre pudrele de pân' acum cunoscute. Se vind în culoare albă, roza și cremă. **O șcutulă 1 cor. 40 fil.**

Sapunul crema Regina e sapunul cel mai bun de toaletă pentru înfrumșetarea feței. **O bucată 70 fil.**

De vândut în laboratorul chemical a lui

Temesváry József, apotecar
SZEGED, Petöfi Sugár-ut
și la **Török József, apotecar, Budapest,**
Király utca.

Cui e frig

se încălzească cu
cărbune de cărămdă prusacă

care se capătă numai în ferăria

BERTA TESTVÉREK
ARAD

Piața Andrássy nr. 3.

— Telefon 886. —

Tot acolo unicul magazin de grav argintin »VENUS« pentru lustruirea sobelor.

— Mare magazin de patini. —

Dacă vrei să cumperi
ghete bune și țititoare

de lângă prețuri ieftine
să te adresezi la pantofarul

Gzernóczky Mihály
ARAD, str Kossuth nr. 67

care are mare asortiment de gheteghete pregătite de el însuși.

Comande după măsură se fac prompt și ieftin.

„Laboratoire Cosmetique Matilde”

Contra catharelor cele mai învechite a le
ofticeii,
mai folositor e decât ori și ce altele sirupul de brad Castillio. Alină tusa, încetează asudările de peste noapte, patentează apetitul bolnavului, încetează scui-parea de sânge. Prețul unei sticle 2 cor. 40 fil. In casuri de tot grave și pilulele „Guajacolin” o cutie 4 cor.

47 Kgr. cântărea dl Dr. Gera Attila din Volsánka, care din tuberculoasă s'a vindecat prin sirupul de brad Castillio și de sirupul Hypophosphat

s'a îngrășat de 120 Kgr.

Pentru anemici, femei în galbinare, pe cari ti doare foarte mult mijlocul spatelor, căror le slăbesc puterile la un lucru bagatel, pe cari consecvent ti doare capul slabilor, cari doresc că se îngrășe și înțrească, cel mai bun medicament e „SYR HYPOPHOSPH. Co KUN”, recomandat de mai mulți medici. O sticlă 2 cor. 40 fil.

Epistole de recunoștință în schimbul timbrelor de trimetere pot da ori și cui.

Iată câteva:

On. Dn Kun István in Hajduszovát. Sirupul de brad Castillio al Dtaie a folosit foarte ficei mele bolnavă de consumțiune, rog cu reînțoarcerea poștei încă două sticle. Nandrassy D.Mihály, preot, com. Gömör, Restér, u.p. Ochtina.

On. Dle! Lucrurilor publicate in ziar nu le-am dat crezământ până acum, dar de când am comandat dela Dta siripul Hypophosphat, recunosc că și in cenusă se găsește mărghăritar. Ori și cui pot recomanda cu conștiința liniștită medicamentele Dvoastre. — Dzeu să te trăiască, ca să poți lucra pentru binele omenimei etc. Alexandru Gera, preot gr.-or., conducătorul domeniului episc., Beiuș.

Fără mercuriu și plumb! Nesticăcios!

Doamnelor!

Dacă doriți o față curată, frumoasă și rumenă să-ții delături pistrui, petele de ficat, so întrebuintezi

CREMA-ALIFIA-**MATILDE** 1 coroană.
SAPUNUL **MATILDE** 1 cor. 60 f.
PUDRA **MATILDE** 80 fileri.
1 coroană.

Dacă nu folosește, prețul se retrimite!

Nu mai mor porcii!

Pravul de porci (scutit prin lege și sprijinit de stat) este o invenție epocală pentru economii. Cine o întrebuintează după îndrumările prescrise: porcul scapă și de boala cea mai primejdioasă și că cele scrise nu formează reclamă, mă îndătoresc se dau prețul pentru fiecare porc mort, dacă întrebuintând acest prav, porcul totuși o murit. — O cutie 2 coroane.

Se capătă
la farmacistul KUN ISTVÁN

laboratoriu de medicamente cosmetice
„Laboratoire cosmetique MATILDE” (intemeiat după modelul celui din Paris la 1895 în Budapesta)
HAJDUSZOVÁT 3a (lângă Debreczen).

COLUMBIA

escelent mijloc contra pișcăturilor de insecte și țintari.

Prețul împreună cu fișele aparținătoare 1 cor. 20 fil.

Pastilla-Tannin

este unicul medicament cu efect în po-triva diareii copiilor.

==== Bucata cu 10 fileri. ====

Se capătă numai la unicul apothecar:

Rozsnyayi Mátás

Arad, Szabadság-tér.

AMESTEC DE CAFEĂ PRĂGITĂ INDIANĂ

este cea mai bună, cea mai aromatică, cea mai cercată și totuși cea mai ieftină cafea dintre toate cele cunoscute până acum.

Se capătă în ARAD numai a

Rothstein Mór

Telefon 350. prăvălia de delicatose și specerie „La pisica neagră“ Telefon 350

Arad, piața Szabadság nr. 3.

Aduc la cunoștința onoratului public cumpărător, că amestecul de cafea făcut de mine, va fi compus numai din **cafeă nobilă de India sudică**, de trei ori pe săptămână, cu mașini de prăgit ale mele foarte comandate spre acest scop, chiar de aceia mă adresez cu aceia rugare către publicul din Arad și jur se binevoiesc să se facă la mine o încercare, să se convingă despre cele spuse.

Amestecul de cafea indiană pregătită, se poate capăta în următoarele pachete: $\frac{1}{8}$ klg. 50 fil., $\frac{1}{4}$ klg. 1 cor., $\frac{1}{2}$ 2 cor

Mağazin mare de :

Vinuri de șampanie franțuzești și ungurești, liquer din țară și străinătate, precum tot felul de articoli de specerie.

Oltoii de vie de vândut.

Am onorul a aduce la cunoștința D-lor proprietari de vie, că până se mai am deposit din oltoii de vie din acest an, voi vinde oltoii frumoși cu rădăcină bogată de vie de vin și struguri confect.

Pentru substituirea butucilor uscați în urma secetei mare recomand mai ales oltoii de vie cu rădăcină bogată precom și mlădițele rădăcinoasă de „Riparia-Portalis“ și „Rupestris-Monticola“.

La cerere servesc Onor. cumpărători bucuroși cu metoda cu succes a oltoilor de substituit.

În privința soiurilor și a prețurilor servește cu deslușire mai detaliată

Winkler József, producător de oltoii de vie

Telefon 410.

Arad, str. Batthyányi nr. 13.

Telefon 410.

AVIS

Hotel „Vulturul negru“

Proprietariu:

==== **IGNATIE PAȘCA** ====

21 chilii cu mobile noi dela 60 cr. în sus.

RESTAURANT.

➔ Mâncări bune și eftine. ➔

Papricaș de pește.

Rog spriginul onoratului public.

Tramvayul vine până la hotel.

Au sosit becurile sistemul cel mai nou!

Cea mai nouă iluminare!

Becuri sistem „Auer“ putere raselor de 100 lumini pe oră 3 fileri.

ARGINTURI DE ALPACCA.

Obiecte de ornare

din metal, porțelan și sticlă.

==== Modele de rame pentru icoane. ====

Telefon pentru oraș și comitat 451.

GEBHART TESTVÉREK, ARAD, Piața Andrassy 4

prăvălie de porțelan, sticlă, oglinzi, rame și candelabre, îndeprindere de sticlărie (Hotelul „Pannonia“).

Am onorul a aduce la cunoștința P. T. public, că la dorința unită din mai multe părți

am deschis

în Arad, piața Libertății și colțul str. Hunyadi

— în casa MÜNZ, etagiul II —

un salon de modă de dame.

Prăvălia mea din Bpesta de acest soi și corespunzătoare cerințelor moderne e o garanță deplină, că dau haine de moda cea mai nouă și de croitura cea mai bună, ci p. t. public mă va onora cu prețuit-ai încredere.

În salonul meu de dame se pregătesc tot felul de haine de dame, în Arad prin un specialist anume se fac numai comanda și probele, ear hainele se pregătesc prin lucrătorii mei de rangul prim în Budapesta.

Când notez încă, că rețurile mele sunt cele mai posibil moderate. Recomandându-mă atenției p. t. public

Cu distincți onor

Kocsis Pál.

6500 meri nobili

— de 4 și 5 ani —

din soiurile Batall, Carmelit-Reinette, Cassel-Reinette, Goldparmän, Poinic, Stettin

sunt de vânzare

la moșia subscrisei din Șmig (Somogym).

Prețul unui pom numai **70 fl.** (35 cr.), la cumpărări în masă dela 200 bucăți în sus 10% rabat.

Prețul e a se asemna deodată cu comanda la adresa subscrisei. — Spedarea se efectuește din gara Medgyes, și până aci fără spese.

Emilia Dr. Russu

soția de avocat

Sibiu (Nagyszeben).

Nu-ți asudă mai mult picioarele

dacă întrebuințezi

„**Sudin**“

cel mai potrivit medicament al timpului modern contra asudării mânilor și a picioarelor. După întrebuințarea unei sticle, deplin succes.

Prețul 1 cor. cu pene cu tot.

Pregătitorul :

Farmacistul Nagy Kálmán Nyiregyháza

— Expediție promptă prin poștă. —

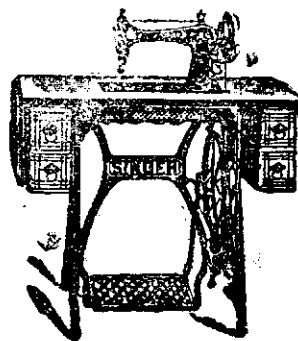
Dacă vrei întrebuința distrugătoare de bătători numit

„**Togo**“

fără nici o durere te vei scăpa de bătători.

Prețul unei cutii 1 cor.

Acesta e pregătit — și adus în circulație după metoda profesorii japonez Dr. Takacu — de către

30 fl.
Mașini de cusut.

Pe lângă răspundabilitate de 5 ani o mașină nouă, familiară, veritabil

SINGER

cu armariu închis se poate căpăta numai la

SINGER A.

Budapest, VII., strada Akácza 55 și filiala din strada Sziv 42.

Dregeri a tot felul de mașini de cusut se primesc pe lângă prețurile cele mai favorabile și pentru munca mea fiitoare iau răspundere

Catalog gratuit și franco.

Văd. KACCAP JÁNOS

Iși recomandă prăvălia sa de turte, ciară, și miere. Vânzare în mic și mare.

Magazin bogat de lumini „Milly“ și de ciară, smirnă, tămâie și oleu pentru biserici și făclii de rășină

Arad, str. Deák Ferencz nr. 35.

Cimbale

cu aparat intern de oțel, cu ton fermecător de frumos, cu ajustament plăcut liferează pe lângă rate și cu bani gata

fabrica de instrumente muzicale

a lui
VARGA ARPAD

MAKÓ

(Lădița de poștă nr. 31)

Preț curent mare și ilustrat se trimite gratis și franco.

atelierul **STOLCZ J.**

aurarului

Pregătește tot felul de lucrări de aur, argint, de pietrii scumpe și turnătorie de artă. Primesc transformare de juvaere vechi. precum orice fel de reparaturi. Primesc atât întreținerea instrumentelor de casă, a juvaerilor de gală maghiară, antice, aurărie în foc și argintărie pe lângă garanță.

Stolcz J. aurar,

A R A D, strada Weitzer János Nr. 2. Palatul Minorităților.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii societate pe acțiuni »DUNĂREANA« se invită la a

VII-a adunare generală ordinară

care se va ține în localitatea institutului **Duminecă**, în **31 Martie 1907** la **3 oare p. m.** în **Timiș-Cubin.***)

Obiecte:

1. Deschiderea adunării generale și constituirea biroului aceleia.
2. Raportul direcțiunii și a comitetului de supraveghiere și aprobarea bilanțului pro 1906.
3. Impărțirea profitului curat și fixarea dividendelor.
4. Alegerea a doi membri în direcțiune eșiți prin sortare.
5. Desemnarea unei a două reviste ca foaie oficioasă pentru publicarea bilanțului.
6. Eventuale propuneri (§-ul 30 litera k din statute).

*) Domnii acționari, cari doresc a participa la adunarea generală în persoană sau plenipotențiați, sunt poftiți a-și depune acțiunile și eventualele documente de plenipotențe la casa institutului cel mult în prețuia adunării generale.

Timiș-Cubin, la 17 Martie 1907.

Direcțiunea.

Debit.		Contul Bilanț.		Credit.	
Casa în numărar	4794	40	Capital de acții (800 buc., à 100 Cor.)	80000	—
Cambii de bancă	358670	10	Fond de rezervă	8951.32	
» hipotecate	110801.——		Fond cultural	300.——	
Hipoteca	24419.——	—	» de pensiune	1000.——	10251 32
Acții dela alte bănci	3714	—	Depuneri	202879.85	
Casa de păstrare p. r. u.	3333	59	Reescompt	197755.——	400634 85
Mobilier	539.12		Deposit de casă		1014 60
10% amortisare	53.91	485 21	Dividendă neridicată		743 98
Spese de protest	45.67		Competințe de timbru		12 30
Spese de protest anticipate	219.05	264 72	Diversi creditorii		255 44
Diversi debitori	1149	02	Interese transitoare de escompt	4576.66	
Interese transitoare la reescompt	2112.93		Interese transitoare de hipot.	2297.67	6874 33
Interese rest. de escompt	420.85		Profit transpus din anul 1905	454.56	
» » hipotecă	630.90	3164 68	Profit curat	10554.34	11008 90
		510795 72			510795 72

Debit.		Contul Perdere și Profit.		Credit.	
Interese de depuneri	9643.50		Profit transpus din anul 1905	454	56
Interese de reescompt	11182.29	20825 79	Interese :		
Dare erarială	1507.67		dela cambii	30837.96	
Dare comunală	517.99		» hipotecă	9620.52	40458 48
10% dare după interesele dep.	960.67	2986 33	Provisiuni		603 93
Salare		3169 92	Venite dela acțiuni		9 10
Spese diverse	2110.32				
Chirie	310.——				
Porto poștal	301.70				
Marce de prezențe	334.20	3056 22			
Amortisare din mobilier		53 91			
Renunerațiuni		425 —			
Profit transpus din anul 1905	454.56				
Profit curat	10554.34	11008 90			
		41526 07			41526 07

Timiș-Cubin 31 Decembrie 1906.

Secosian Lucian m. p.
dir. esec.

Balan George m. p.
cassar.

Demetriu Olariu m. p.
contabil.

DIRECȚIUNEA :

Secosian Lucian m. p. Petru Nica m. p. Remus Bortoș m. p. I. Olariu m. p. Țirnea m. p. A. Balan m. p.
vice președinte.

Bunda N. Vasilie m. p.
președinte.

Matei Geccea m. p.

Traian I. Marcu m. p.

Stefan Bunda m. p.